

pomlad2003

EURO <26

movit | gregorčičeva 3 | ljubljana | slovenija

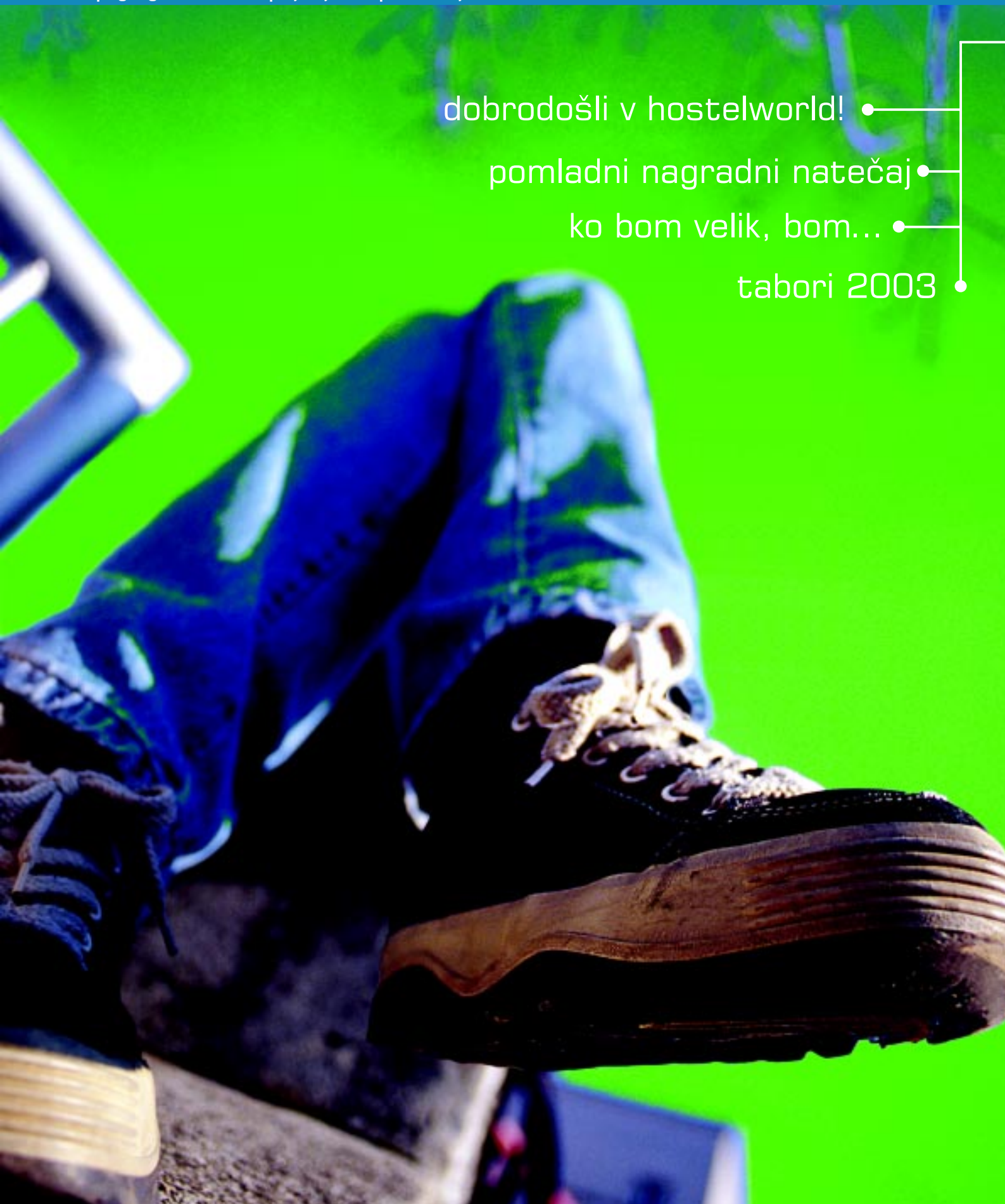
TISKOVINA - poština plačana pri pošti 1128 ljubljana

dobrodošli v hostelworld! •

pomladni nagradni natečaj •

ko bom velik, bom... •

tabori 2003 •

NI NAM VSEENO

Vsakdo se kdaj vpraša po smislu svojega početja (no, včasih nas drugi vprašajo). "Zakaj delam to kar delam?"

Različni ljudje odgovorimo različno - "zaradi denarja", "zaradi vere v ljudi, v boljše življenje", "ker uživam v tem početju", "zaradi ....."

Tudi organizacije, skupine ljudi, si na začetku delovanja, in sem pa tja kdaj vmes, postavijo podobno vprašanje.

Mi smo se že večkrat vprašali, zakaj se ukvarjamo s programom mladinske kartice EURO<26. In vedno znova smo si odgovorili: "Ker nam ni vseeno! Ker lahko naredimo kaj koristnega! Ker znamo to početi in ker to počnemo z veseljem!"

Kako naši odgovori odsevajo v resničnosti, lahko vidite tudi v tej novi številki revije EURO<26. Obveščamo vas o novosti, o ekskluzivni možnosti, da z mladinsko kartico EURO<26 rezervirate prenočišča po vsem svetu! Brezplačno, varno, konkurenčno, enostavno, s popolnimi informacijami! Nismo pozabili niti na nekaj koristnega branja - kakšno poklicno pot izbrati, kaj dogaja letos v Grazu, kje bodo letos mednarodni tabori, kje koncerti, kako delujejo klubske droge, vse o digitalni fotografiji.

Pa še nekaj paše za oči, domišljijo in nove potovalne ideje - o Avstraliji in podzemnih jamah, potovanjih z vlakom.

Tudi tokrat pišemo o drogah - o tem ni nikdar preveč povedanega; o internetu pa je tako in tako mogoče pisati v neskončnost.

Ker nam ni vseeno tudi vas sprašujemo, ali vam je vseeno. Vam res ni mar, kaj se dogaja okoli vas, na tem planetu? Kako bomo živeli vključeni v EU? Zakaj se vključiti v NATO, itd.?

In če bi nas kdo drug vprašal, zakaj delamo to kar delamo, bi mu z lahkim srcem odgovorili: "Ker nam ni vseeno! Ker je EURO<26 več kot le ena izmed 'popustniških' ali 'bonitetnih' mladinskih kartic!" Mar ni to jasno vsakomur, ki prebere našo revijo?

Iskreno vaš,

janez.plevnik@euro26.si

NAPAKE, NAPAKE ... opravičila in poprave

V katalogu popustov in ugodnosti EURO<26 za leto 2002 je natisnjenih nekaj napak. Nekaj naslovov ali telefonskih števil prodajnih mest smo popravili in objavili v prvi letošnji številki (na 4. strani).

Posebej pa želimo popraviti napako, ki je objavljena na 4. strani kataloga pod vmesnim naslovom »Veljavnost«, kjer smo pisali o veljavnosti kartic. Napaka je nastala zato, ker smo morali gradiva za katalog oddati v tiskanje še predno smo zaključili dogovore s Slovenskimi železnicami o partnerski mladinski kartici „SLOVENSKE ŽELEZNICE-Euro<26“. Vsem, ki so napako opazili ali imeli zaradi nje šitosti, se iskreno opravičujemo.

EURO<26
št. 1/03

izdaja/publisher: MOVIT, Gregorčičeva 3, Ljubljana, Slovenija
odgovorna oseba/managing director: Janez Plevnik
urednik/editor: Mojca Opara
oglasno trženje/advertising: info@euro26.si, tel: 01 426 52 68, www.euro26.si
produkcija in oblikovanje/design: Blaž Rat
tisk/print: Tiskarna DELO
fotografija na naslovnici in zadnji strani/cover and backside photo: Bojan Štepančič

brezplačen izvod, ni za prosto prodajo

MOVIT - EURO<26, Slovenija, je član organizacije EYCA, priznane s strani Sveta Evrope. Mnenja in stališča avtorjev člankov ne odražajo vedno stališč uredništva in organizacije.

ISSN 1581-5285

#4 KARTICA EURO<26

EURO<26: novosti
EURO<26: aktualno
YOUTH 2002

#8 POTOVANJA

Avstralija

#10 EVROPA

Graz 0003
Mednarodni tabori 2003
Urad za mladino
EVS - TIN Ljubljana

#16 GRAVITACIJA

Malo manj pasivnosti, prosim
Ni nam vseeno!
Ko bom velik, bom...

#20 TRENDI

Digitalna fotografija

#22 ŠPORT

V svetu teme

#24 KULTURA

Dogodki po Sloveniji
Dogodki po Evropi
Kje pustovati prihodnje leto
Pust v Boljuncu

#28 PSIHOSOMATSKO

Klubske droge

#30 INTERNET

Droge. international
Aktualno!

iščemo nove popuste!

EURO<26 je mladinska kartica PO TVOJI MERI:

vsem mladim, ki so stari manj kot 26 let, nudi popuste in ugodnosti v Sloveniji in po Evropi.

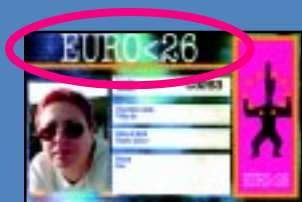
Da bi EURO<26 še bolj ukrojili »po vaši meri«, potrebujemo še več informacij. Če imate kakšno idejo, kje bi vam popust še prišel prav v Sloveniji, je zdaj zadnji čas, da nam to prišepnete. Enako veseli bomo vsakega podjetja, ki se bo odločilo, da bo s ponudbo popustov omogočilo imetnikom kartice EURO<26 boljše priložnosti v življenju. Vaše predloge, ideje in informacije pričakujemo na e-mailu info@euro26.si ali na brezplačnem infofonu **080 26 26**. V vsaki naslednji reviji bomo objavili podatke o popustodajalcih v določenem kraju. Najprej bosta na vrsti LJUBLJANA in MARIBOR, pa ne zato, ker bi bila bolj pomembna od drugih krajev, ampak preprosto zato, ker je nekje treba začeti in mi bomo začeli pri najtežjem – s kraji, kjer je na voljo največ popustov EURO<26. Naj bo to tudi spodbuda za vse, ki živite v manjših krajih – sporočite nam, kje bi želeli koristiti popuste v vašem kraju, in mi se bomo maksimalno trudili, da to tudi uresničimo.

ekskluzivno:
hostli na www.euro26.si!

Hostli, hoteli, prenočišča ... so med najpomembnejšimi zadevami, ki jih potrebujemo na potovanjih. Nekateri se odpravijo na pot na način "bo že kako, ni vrag, da se ne bi našla kakšna postelja tudi za mene", skratka v neznanu. Prenočišča so vedno bolj zasedena. Še posebej v zelo obiskanih krajih v sezoni potovanja. Marsikdo si zato želi vnaprej rezervirati posteljo za eno noč v enem kraju, za drugo v drugem kraju, za tretjo ... Potovanje je tako veliko bolj gotovo, udobno in ga je moč bolje načrtovati. Časa za brezciljno potopevanje pa je vedno manj. Naše življenje je vedno bolj načrtovano, tudi prosti čas želimo izkoristiti bolj učinkovito.

Za vse popotnike imamo super novico:

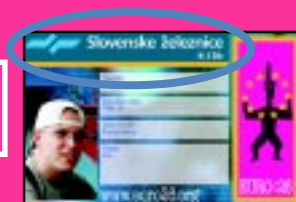
DOBRODOŠLI V HOSTELWORLDU,
na enem izmed največjih on-line imenikov prenočišč na svetu!

DVE MLADINSKI KARTICI
po tvoji meri

KLASIČNA KARTICA EURO<26

SLOVENSKE ŽELEZNICE-
EURO<26

PARTNERSKA KARTICA EURO<26

popusti - kaj nudi kartica

100.000 popustov in ugodnosti po Evropi:
potovanja, kultura, šport, izobraževanje ...

prijava - kdo lahko dobi kartico

Klasično kartico EURO<26 lahko dobi vsakdo, ki je na dan izdaje kartice star **več kot 15 in manj kot 26 let**. Prijavnice so na voljo na prodajnih mestih in na spletni strani www.euro26.si.

veljavnost - do kdaj velja kartica

Klasična kartica EURO<26 velja **1 leto** oz. **do dopolnjenega 27. leta starosti**.

prodajna mesta - kje dobim kartico

na izbranih mestih v Sloveniji
(glej seznam na internetu)

100.000 popustov in ugodnosti po Evropi
+30% popust pri prevozih z vlakom po Sloveniji

Partnersko kartico SŽ-Euro<26 lahko dobi vsakdo, ki je na dan izdaje kartice star **več kot 12 in manj kot 26 let**. Prijavnice so na voljo na prodajnih mestih.

Partnerska kartica SŽ-Euro<26 velja **1 leto** oz. **do dopolnjenega 26. leta starosti**.

samo na potniških blagajnah Slovenskih železnic
in pooblaščenih agencijah (glej seznam na internetu)

hostelworld.com
confirmed online secure reservations

Od prvega tedna v aprilu 2003 boste lahko na naši spletni strani www.euro26.si uporabljali "booking-engine" za BREZPLAČNO, hitro in enostavno rezervacijo prenočišča. Preko 2.500 prenočišč v več kot 130 državah po vsem svetu, informacije, fotografije in komentarji o kakovosti, razpoložljivost ob določenih terminih, rezervacije posebnih programov in manjših potovanj - vse to in še vrsta drugih koristnih informacij vam bo na voljo samo z nekaj kliki. Na voljo so prenočišča vseh vrst, tako privatne sobe s kopalnico kot tudi manjše sobe za 2 do 8 oseb in večje 20-posteljne sobe. Poleg vsega pa Hostelworld nudi tudi alternativne možnosti, da bi ponudbo prenočišč čimbolj prilagodili hitro spreminjajočim se zahtevam mladih popotnikov: od pariških hotelov s tremi zvezdicami do kampov v Italiji ali safari koč v Južni Afriki in drugih »budget« prenočišč.

Rezervacija Hostelworld prenočišč je BREZPLAČNA samo preko naše spletne strani. Za potrditev rezervacije je potrebno poravnati predplačilo (10 % cene nočitve) s kreditno kartico ali kartico Maestro/Visa Elektron. Ostalih 90 % plačate ob prihodu v prenočišče. Hostelworld jamči za najnižjo ceno, ki jo posamezni hostel nudi ob rezervaciji nočitve prek interneta, obenem pa vas tudi informira o razpoložljivosti sob in če je zaradi izredne zasedenosti določenega hostla potrebno sobo čimprej rezervirati. Skratka, EURO<26 in "Hostelworld" sta svoje naredila. Vse, kar vam ostane, je, da naredite načrt potovanja. To bo še najtežje.

EURO<26 in Slovenske železnice razpisujeta: POMLADNI NAGRADNI NATEČAJ!

Pomlad. Čas novih začetkov, pomladnih čiščenj in sveže zaljubljenosti. In čas za pomladni nagradni natečaj, ki ga organiziramo v sodelovanju s Slovenskimi železnicami!

Mladinska kartica SLOVENSKE ŽELEZNICE-Euro<26 namreč išče novo ime! Na tisoče mladih v Sloveniji kartico že pridno uporablja za popust pri prevozu z vlakom. Kartica pa želi novo, kratko, mladostno in izvirno ime, ki bo povezovalo vse, kar ta mladinska kartica predstavlja in nudi - mobilnost mladih, ugodno potovanje z vlakom, popuste EURO<26 ... Vaš trud ne bo zastonj! Najboljše tri predloge bomo izbrali, ostale nagrade pa bomo podelili z žrebanjem. Tako bo vsak udeleženec nagradne igre imel možnost, da bo nagrajen.

NAGRADE za najbolj izvirno ime in obrazložitev:

1. za najbolj izvirno ime in obrazložitev: **INTERRAIL vozovnica**
2. za drugo najboljše: **ENODNEVNI TURISTIČNI PAKET V ATOMSKIH TOPLICAH za 2 osebi (vožnja, kopanje, kosilo)**
3. za tretje najboljše: **POVRATNA VOZOVNICA MED MB IN LJ (na katerikoli relaciji) za 2 osebi za I.razred vlaka ICS**
4. za 5 izžrebancev: **5x MLADINSKA KARTICA SZ-Euro<26 ali klasična EURO<26**

Nagrajenci bodo objavljeni v naslednji reviji EURO<26 in na spletni strani www.euro26.si. Sodelujejo lahko vsi državljani republike Slovenije, stari do 26 let. Pri izboru in žrebanju bodo upoštevani vsi kuponi, oddani po pošti najkasneje do **15. maja 2003**. Izid izbora je dokončen. Izbranci in izžrebanci bodo obveščeni po pošti in bodo nagrade prejeli pod pogojem, da bodo v zahtevanem roku posredovali podatke o svoji davčni številki. Denarna izplačila nagrad niso mogoča, nagrada ni prenosljiva. Pravilnik o organizaciji in izvedbi nagradnega natečaja je na vpogled na zavodu MOVIT, Gregorčičeva 3 v Ljubljani.

Nagradni kupon izpolnite, izrežite in najkasneje do **15. maja 2003** pošljite na naslov: **MOVIT - EURO<26, Gregorčičeva 3, 1000 Ljubljana**. Za več informacij o nagradnem natečaju pokličite **080 26 26** ali pošljite e-mail na info@euro26.si.

nagradni kupon

Predlagam naslednje novo ime za kartico SZ - Euro<26:

.....

Kratka obrazložitev: .....

.....

.....

.....

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Pošta in kraj: .....

E-mail: .....

Telefon doma: ..... Mobilni: .....

Podpis: .....

prijavnica

KLASIČNO KARTICO EURO<26 LAHKO DOBIŠ TUDI PO POŠTI:

- če želiš obnoviti veljavnost kartice;
- če želiš dobiti novo kartico.

1. Izpolni prijavnico na naslednji strani in jo izreži.
2. Priloži fotokopijo osebnega dokumenta.
3. Dodaj eno svojo fotko za osebni dokument.
4. Vse skupaj pošlji na naslov:
MOVIT - EURO<26, Gregorčičeva 3, 1000 Ljubljana
5. Čez nekaj dni ti poštar prinese kartico skupaj s katalogom. Plačaš 1.500 sit in poštino in že imaš svojo kartico EURO<26.

Ta prijavnica velja samo za naročanje klasične kartice EURO<26 po pošti.

Fotografije: Bojan Stepančič

z euro<26 z vlakom po sloveniji in po evropi

V Sloveniji je poleg klasične kartice **EURO<26** na voljo tudi partnerska kartica **SLOVENSKE ŽELEZNICE-Euro<26**, ki nudi 30% popust za prevoze z vlakom po Sloveniji. Z obema karticama pa lahko koristite popuste za vlak v drugih evropskih državah - okvirne informacije o popustih za prevoze z vlakom po Evropi, ki jih nudi kartica EURO<26, najdete na www.euro26.si.

Več informacij o mednarodnih železniških popustih dobite na **Slovenskih železnicah**.

Call Center

01 29 13 332 - informacije o voznih redih in ponudbah v železniškem prometu.

Avtomatski telefonski odzivnik

090 93 9801 - informacije o odhodih potniških vlakov iz Ljubljane.

090 93 9809 - informacije o zamudah vlakov in spremembah v železniškem prometu.

Internet

www.slo-zeleznice.si - aktualni vozni red, podatki o zamudah in rednih ponudbah.

potnik.info@slo-zeleznice.si - informacije o voznih redih, zamudah in cenah vozovnic.

notranji.promet@slo-zeleznice.si - informacije o potovanjih v notranjem prometu.

mednarodni.promet@slo-zeleznice.si - informacije o mednarodnem prometu.

prijavnica

Ime..... Priimek.....

Naslov.....

Pošta.....

Datum rojstva..... Spol: moški ženski

Status: dijak študent pavzer
 zaposlen nezaposlen drugo

Telefon doma..... Mobilni.....

E-mail.....

želim obnoviti veljavnost prvičrat se prijavljam

Moj osebni podatki se lahko uporabljajo za izdajo kartice in za evidence za te namene v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS št. 59/99).

Občasno ti bomo posredovali koristne, zanimive informacije. Če jih ne želiš prejemati, označi tukaj:

Podpis..... Datum prijave.....

SŽ novosti in zanimivosti

Z vlakom na koncert Rolling Stones

Junija (4., 6. in 8) bo skupina Rolling Stones gostovala na koncertu v Münchnu. Za potovanje priporočamo vozovnico München Spezial (14.253 tolarjev). Osemnajstega junija bo koncert na Dunaju (cena povratne vozovnice iz Ljubljane znaša 23.914 tolarjev, za skupino šest in več potnikov pa stane povratna vozovnica 16.022 tolarjev po osebi) in četrtega avgusta v Zagrebu (cena povratne vozovnice za posameznika iz Ljubljane je 4.257 tolarjev, s popustom za skupino nad šest oseb 3.587 tolarjev).

Karawanken Ticket

Skupaj z Avstrijskimi železnicami pripravljamo novo regionalno ponudbo »Karawanken Ticket«, ki bo začela veljati 1. maja 2003. Ponudba bo imetnikom kartice ugodnosti SŽ-EURO<26 omogočala znatno nižje cene glede na redne cene ter bo zato posebej zanimiva za pogoste obiske prireditvev v Gradcu, ki je letos mesto kulture, pa tudi koroškega Celovca in Beljaka.

S kolesom in vlakom na avstrijsko Koroško

Na izlet s kolesom po avstrijskem Koroškem se bo letos mogoče odpraviti z vlakom od 30. aprila do 29. septembra 2003 in sicer na relaciji Ljubljana - Beljak (z vlakom IC 310, odhod iz Ljubljane ob 5.58, prihod v Beljak ob 7.45) in v obratni smeri (z vlakom IC 211, odhod iz Beljaka ob 12.05, prihod v Ljubljano ob 13.53). Rezervacijo sedeža in prostora za kolo opravite na železniški postaji. Možen je tudi prevoz z drugimi lokalnimi vlaki.

Poletje v Grčiji

Pri načrtovanju počitnic v Grčiji priporočamo mednarodni vlak Olympus (vozi vsak dan iz Ljubljane ob 21.05, prihod v Thessaloniki naslednji dan ob 22.04). Možno je rezervirati spalnik ali ležalnik. Za relacijo Ljubljana - Thessaloniki je zelo ugodna vozovnica City Star (povratna vozovnica) po ceni 29.988 tolarjev za enega potnika oziroma 17.993 tolarjev po osebi, če skupaj potuje pet oseb. Cena ene nočitve na vlaku znaša v spalniku od 2.870 tolarjev (triposteljni oddelek) do 9.087 tolarjev (v enoposteljnem oddelku), v ležalniku pa 2.391 tolarjev (oddelek s šestimi ležišči).

Za potovanje po Grčiji priporočamo tudi vozovnico EURO DOMINO, ki po pavšalni ceni zagotavlja od tri do osem potovalnih dni v namembni državi. Cena tridnevne vozovnice za mlade do 26. leta znaša 27.023 tolarjev, osemdnevna vozovnica pa stane 35.393 tolarjev (vključno s povratnim potovanjem od Ljubljane do meje z Grčijo).

***Opomba:** navedene cene so izračunane na podlagi trenutno veljavnega tečaja za evro. Priporočamo, da se pred potovanjem pozanimate še na vaši železniški postaji za mednarodni promet, kjer boste dobili najbolj aktualne cene in informacije.*

Mladi smo zabijali temelje Evrope...

Tekst: Tine Murn

Evropska komisija in EYCA (European Youth Card Association) sta sredi januarja letos v Salzburgu organizirala tedenski seminar, kjer so poskusno uvajali nov projekt, imenovan **YBE** ali **Youth Builds Europe**. Na seminar je bilo povabljenih 14 mladih iz sedmih evropskih držav, ki so se učili in uvajali za izvedbo pilotske verzije projekta. Projekt se bo v primeru uspešne izvedbe in predstavitve uveljavil kot vsakoletna praksa v večini evropskih držav. Zaenkrat so bili k projektu povabljeni mladi iz Nizozemske, Luksemburga, Poljske, Avstrije, Walesa, Španije in Slovenije. Namen projekta je bil predvsem osredotočiti miselnost mladih v smer bodoče Evrope, katere del naj bi bile vse države geografske Evrope, ter mladim ponuditi možnost, da spregovorijo o svojih pogledih na prihodnost.

Ja, sliši se malo suhoparno in precej birokratsko zahtevno. Malo vsekakor je, se strinjam. Kot vse stvari, kjer omenjaš velike besede. Vendar je poleg tega tudi precej zabavno in zelo zanimivo. Te zanima? Beri dalje...

Kako je potekalo prvo YBE srečanje v Salzburgu...

Vedel sem samo, da gre za Evropo in za mlade in da bo zabavno ter da bom teden dni brezplačno bival v Salzburgu. Vse to me je zanimalo, tako da sem se hitro odločil, da grem. Slovenska ekipa je v Salzburg krenila z vlakom, kaj pa.

Stvar je začela postajati zanimiva...

Čez teden je potekalo resno delo pod nadzorom profesionalnih mentorjev. Predvsem smo se osredotočili na potek dela fokusnih skupin. Gre za metodo raziskave, kjer zbereš skupino 8 do 12 posameznikov. Z njimi poteka prost pogovor o določeni temi, ki ga vodi vodja diskusije. Preko pogovora dobimo kvalitetne podatke, ki jih zapisujemo ali snemamo ter jih kasneje obdelamo in analiziramo. Izgleda kot kak intervju ali okrogla miza o določeni temi. Zelo zanimivo in zelo zabavno, saj lahko vsak deli svoje mnenje s svojimi vrstniki. Naročnik take fokusne skupine pa dobi iz prve roke odgovore o tem, kaj ljudje mislijo o določenih stvareh, ki so predmet diskusije (nakupnih navadah, prihodnosti, raznih izdelkih, storitvah, filmih, problemih ...). Tudi sami smo med sabo poskusili izvesti več fokusnih skupin, kar je bilo zelo zanimivo, saj je vsak imel drugačno mnenje o določeni temi in njegovo mnenje se je dejansko upoštevalo. Veliko smo se tudi naučili o organiziranosti evropskih mladinskih organizacij, o delovanju in poslanstvu EYCA, krovne organizacije, ki skrbi za kartico EURO<26, ter spoznali različne, a vseeno podobne poglede na prihodnost Evrope, kot jo vidimo mladi iz sedmih različnih evropskih držav.

... pa tudi zelo zabavna!

Da pa ne bo videti, da smo bili preokupirani z delom in da smo skrbeli samo za našo prihodnost, je poskrbel organizator srečanja s svojim programom. No, predvsem pa mi sami z žurerskimi vložki. Tako smo en večer preživeli na Mozartovi večerji in z obiskom puba, ki se je zaključil pozno v noč. Med zahtevnimi delovnimi dnevi se je prilegel dan počitka, ki smo ga preživeli kje drugje kot v gorah, na smučanju in sankanju. Na poslovilni zabavi, ki smo jo poimenovali »CRAZY TOAST-ER'S PARTY«, so se evropski nazori dokončno združili, nekateri celo križali.

Evropska mladina se je zabavala ob orientalskih ritmih, ob polni mizi mednarodne hrane in pijače (vsak je moral prispevati nekaj dobrot iz svoje države).

»In tako je prišel čas odhoda ...«

Zadnjega dne smo bili vsi kar malo začudeni, kako hitro in zabavno je minil ta teden. Vsi smo bili kot stari prijatelji, ki bi brez problema preživeli še kak mesec skupaj. In to komaj po tednu dni druženja, pa čeprav smo prihajali iz popolnoma različnih delov Evrope. Mladi bomo res izgradili to Evropo. In to kmalu!

»...vendar le do prihodnjó!«

Da pa se ne bi kar tako pozabili, se seveda dobimo že letos poleti in to kar v Sloveniji. V Piranu. Namen srečanja je predvsem analiza fokusnih skupin, opravljenih v svojih državah. In če bo vse v redu, sledi v prihodnosti še več podobnih srečanj. Takrat v še večjem okviru. Komaj čakam!

Sedaj ste na vrsti vi! Potrebovali bomo kar največ mladih, starih med 16 in 21 let iz Ljubljane in Zasavja, ki bi radi sodelovali v vseevropski raziskavi, ki bo dejansko vplivala na bodočnost Evrope. Torej, če te zanima in imaš svoje mnenje pridi in nam zaupaj, kaj si misliš. Če ne drugi, bomo vsaj mi tisti, ki bomo tvojemu mnenju prisluhnili in ga tudi upoštevali. Prav ti si za nas pomemben, saj boš prav ti tisti, ki bo z nami delil in gradil prihodnjo Evropo.

Če bi torej rad spregovoril, napiši e-mail na info@euro26.si ali pokliči na 080 26 26 in z veseljem te bomo povabili na diskusijo. Nagrada je vključena.

Tekst in fotografije: Tatjana Kotnik

Avstralija je med turisti vedno bolj priljubljena. Najbolj popularna pot popotnikov je vzhodna obala od Sydneya do Cairnsa. Za to obstaja seveda zelo dober razlog, čudovita mesta, kilometri in kilometri peščenih plaž, ki so primerne ne le za plavanje, ampak tudi za razne vodne športe, kot so surfanje, kite-surfanje, smučanje na vodi, potapljanje ... Lahko mirno uživate in poležavate na plaži ali greste na sprehod po deževnem gozdu. Če pa ste adrenalinski odvisniki, vam je na voljo vse od bungee jumpinga, skoka s padalom z letala, kanjoninga in še polno drugih dogodivščin.

Preden pa se odpravite si morate priskrbeti avstralsko vizo (na avstralskem konzulatu v Ljubljani) in nezgodno zdravstveno zavarovanje. Za ceno letalske karte se je najbolje malo pozanimati, ker so razlike kar precejšnje. Če potovanja ne želite končati v istem kraju, si je najbolje priskrbeti let, ki vam bo najbolj ustrežal, saj se cene ponavadi ne razlikujejo. Razdalje med mesti v Avstraliji so velike, zato vam nudijo kar precej internih letov in tudi cene niso tako velike v primerjavi s cenami avtobusnih kart. Najceneje si je izposoditi ali kupiti avto, če seveda ne potujete sami. Avto potem na koncu poti prodate, kot to počnejo mnogi drugi. Kaj si boste sami izbrali, je odvisno predvsem od količine časa, ki ga imate na voljo, in pa seveda finančnih zmogljivosti.

Sydney je mesto, kjer se začneja večina potovanj po tem kontinentu. Mesto šteje okoli 4 milijone prebivalcev ter je najstarejša in največja avstralska naselbina. Sydney je znan predvsem po znameniti Operni hiši in Harbour Bridge, ponaša pa se tudi s čudovitimi plažami, Bondy in Manly beach ter z naravnost popolnim parkom sredi mesta - Royal Botanic Garden. Mene je s svojo velikostjo in lepoto zelo očaral, pa čeprav nisem ljubiteljica velikih mest. Prvo, na kar morate biti pozorni, je prečkanje ceste - ali če vozite avto, seveda vožnja po levi strani. Navaditi se je treba tudi volana na desni strani in prestavljanja prestav z levo roko. Mesto in tudi njegovi prebivalci so zelo raznoliki.

Zelo veliko prebivalcev je Kitajcev, če pa vidiš kakšnega avtohtonega prebivalca - Aborigina, bo verjetno sedel na tleh in prosil za denar ali pa bo popival in se zadeval v parku. Beli Avstralsci izkoriščajo njihovo zgodovino in kulturo ter takorekoč služijo na njihov račun. Žalostno pa je slišati in videti, kaj se je z njimi dogajalo in kako živijo sedaj.

Okoli 65 km v notranjost celine najdemo **Blue Mountains**, čudovite gore, ki so del Great Dividing Range. Ime so dobile po modri meglici, ki so hlapi olj evkaliptusovih dreves. V narodnem parku lahko vidite veličasten razgled nad gorami, kanjoni in slapovi. Pazite se le klimatskih razlik, lahko se potite v mestu Sydney in tresete od mraza v gorah, zato bodite pripravljeni na vse.

Surfers Paradise je bilo v preteklosti najbolj znano zaradi surfarjev, vendar je sedaj to mesto nakupov in nočnega življenja. To je mesto raznih zabavišnih parkov in adrenalinskih iger ter zabave, ki ponavadi traja do poznega jutra. Tudi plaža in morje sta najbolj popularna ponoči, čeprav zaradi morskih psov to toplo odsvetujem.

Mene sta najbolj očarali mesti Byron Bay in Noosa. **Byron Bay** je majhno mestece, vendar zelo popularno med mladimi, ki ga imenujejo mesto hipijev. Mesto je zelo svobodno in odprto za vse ljudi. V bližini se nahaja mesto **Gympie**, kamor se lahko odpravite na izlet in si ogledate hipije v komunah. Če pa imate željo, lahko tam tudi ostanete, morate se le držati njihovih pravil, ki pa jih skoraj ni. **Noosa** sicer velja za dražje mesto, kjer živi mnogo svetovno znanih ljudi, vendar tudi tukaj ne manjka popotnikov. Mesto je prepredeno z reko Nooso in se ponaša tudi z naravnim parkom, kjer si lahko ogledate koale v naravnem okolju. Če radi hodite, si lahko izberete plažo nekje v parku, ki jo imate samo zase. Seveda pa morate biti v morju zelo previdni, ker zna biti zelo nevarno zaradi toka, ki je veliko močnejši, kot se zdi. Na javnih plažah je območje, kjer se je varno kopati, označeno z dvema rumeno-rdečima zastavicama. Nad kopalci budno pazijo tudi helikopterji, ki opazujejo, če je v bližini kakšen morski pes ali kakšna druga nevarnost.

Če boste kdaj odšli na potovanje po Avstraliji, nikar ne izpustite safarija na peščenem otoku **Fraser Island**, ki je namenjen vsem avanturistom, ki jih ni strah divje vožnje s štiripogonskim vozilom po divjih cestah in plažah. Otok je dolg 120 km in širok približno 15 km in je največji peščen otok na svetu. Na njem najdete okoli 200 jezer, večina jih je primernih za plavanje in ohladitev v vročih dneh.

lija: dežela peščenih plaž

0802626
www.euro26.si
info@euro26.si

Ježera so veliko olajšanje, saj morje zaradi močnega toka in morskih psov ni namenjen plavanju, ampak predvsem razgledu in ribarjenju, ki je na otoku zelo popularno. Aborigini, ki so bili okoli 1860 pregnani z otoka, so otok imenovali "K'Gari", kar v prevodu pomeni "Raj". Z otoka so bili pregnani zaradi sekanja zelo trpežnega lesa, ki so ga uporabili za gradnjo mogočnih zgradb, med njimi tudi Sueškega prekopa. Na otoku najdete več plazilcev in žuželk, kot bi si sami želeli. Še posebej se morate paziti divjih psov – dingov, ki na pogled izgledajo kot "luškani kužki", vendar lahko verjamete, da ni tako. Pozorni bodite tudi na "noro muho" – "Crazy fly", ki zelo rada napada vse, ki ji prekrizajo pot. Ne vem, če je nevarna, če pa boste videli noro tekanje ljudi gor in dol po plaži ob jezerih, se nikar ne čudite preveč. Moram priznati, da je zelo smešen pogled, še posebej, če sam nisi udeležen.

Druga izkušnja, ki je ne smete preskočiti, je jadranje po **Great Barrier Rief**, ki pa je naravnost fenomenalno. Vsaka agencija in hostel vam ponuja ta izlet, vi si le izberete jadrnico in odidete na nepozabne dneve. Ker se v Avstraliji nahaja nekaj najlepših točk na svetu za potapljanje, morate to nujno poskusiti na koralnem grebenu. Podvodni svet si lahko ogledate z najemom maske, če si pa lahko privoščite, pojdite na dveurni ali večdnevni potapljaški tečaj. Cene tečajev so v primerjavi s Slovenijo kar nizke. Če imate "srečo", boste srečali tudi morske pse in delfine.

Marsikatera stvar vas lahko v Avstraliji preseneti, še posebno vse tiste, ki se želijo zvečer malo pozabavati:

1. Alkohola ne morete kupiti v vsaki trgovini z živili, kot je to v navadi pri nas. Za prodajo alkohola obstajajo posebne trgovinice – "bottle shop". Lokali in bari imajo pred vhodom napis, ali imajo licenco za prodajo alkohola. Lahko imajo tudi delno licenco, kar pomeni, da lahko v restavracijah, ki ne prodajajo alkohola, s seboj prinesete steklenico vina ali piva, za kar bi v naši državi letali iz lokala.

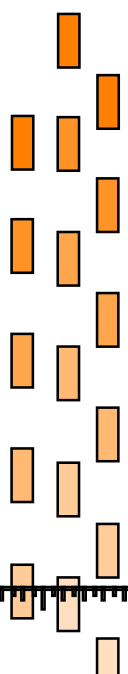
2. Pravil o točenju alkohola mladoletnikom se strogo držijo in v mestih potrebujete osebni dokument za vstop v pube in klube, ponavadi morate pokazati kar potni list. Držijo pa se tudi vseh drugih pravil, kot so omejitve hitrosti vožnje in prepoved alkoholiziranosti za volanom.

3. Vse je nekako bolj urejeno in ljudje bolj spoštujejo pravila. Najbolj pa se kaže spoštovanje do narave. To lahko opazite v vsakem mestu, ki ima ogromne in zelo urejene parke. Nikjer ni nobenih smeti in travica je natančno pokošena.

4. V večjih mestih opazite mnogo več narkomanov, kot smo navajeni doma. V parkih res ne ležijo injekcije na tleh, vendar opaziš nekakšne škatle, ki so namenjene le odlaganju injekcij.

5. Večina mest se nahaja ob morju, tako da skoraj povsod najdete plažo. Če mesto slučajno nima plaže, naredijo kar umetno, kot to lahko vidite v Brisbanu in v mestu Airlie beach. Seveda je to bolj v navadi na severu vzhodne obale, kjer se nekaj mesecev v letu (v najvišji sezoni) ne smete kopati v morju zaradi smrtonosnih meduz "box jellyfish". Nekatera mesta zato naredijo bazen oz. lagune ali pa uporabljajo zaščitne mreže, ki niso popolnoma varne. Najbolje si je izposoditi kopalno obleko, ki pa pike le ublaži in je vseeno dobro poiskati zdravniško pomoč.

To je le kratek utrinek z mojega popotovanja. Če vedno potujete prek turističnih agencij s polno izdelanim načrtom in vodenim izletom, boste videli vsa večja mesta in najbolj popularne turistične točke. Če pa ste večji avanturisti in se odločite iti na pot bolj svobodno, si lahko ogledate še vse ozadje in si sami krojite urnik. Potrebujete le denar in čas. Pa lepo se imejte!!

Fotografije: Bojan Stepančič

#6

#5

Gradec s 500.000 prebivalci (kar 60.000 je študentov), reko Muro in starim mestnim jedrom pod Schlossbergom precej spominja na Ljubljano. Letos pa ima to mesto še bolj zanimivo podoba - do konca novembra bo prevzelo vlogo kulturne prestolnice Evrope 2003. Torej imate dovolj časa, da se odločite skočiti v Gradec po svojo dozo kulture in zabave, kjer se bodo čez celo leto predstavljali projekti z različnih področij: arhitekture, razstav, gledališča, plesa, glasbe, filma, fotografije, novih medijev, literature ... Projekti so predvsem usmerjeni v nove trende, prihodnost umetnosti in nove umetniške medije.

Glede na raznovrstnost dogodkov skozi celo leto bo kar težko ujeti najbolj zanimive projekte v enem obisku. Za bolj detaljne ogledne razstave in obiske koncertov, ki se dogajajo v glavnem zvečer, enodnevni izlet ne bo dovolj, zato je za prenočitve na voljo hostel JUGEN & FAMILIEN GÄSTEHAUS, ki je 5 km oddaljen od centra (Idlhofgasse 74, A-8020 Graz, tel: +43 316 714876). Organizatorji pa obljublajo še več cenejših prenočišč za mlade v okviru projekta ACCESS.ALL.AREAS. - projekt se začne v začetku aprila.

Poti v Gradec je več, najbolj ekonomično pa se je odpraviti z avtomobilom ali z vlakom. 1. maja začne veljati nova ponudba »Karawanken Ticket«, ki jo pripravljajo Slovenske železnice skupaj z Avstrijskimi železnicami. Ta bo imetnikom kartice SLOVENSKE ŽELEZNICE-Euro<26 omogočala znatno nižje cene železniških vozovnic do Gradca.

Vstopnine za razstave znašajo okoli 5-7 evrov, s popustom za študente oz. mlajše od 26 let pa okoli 3-5 evrov. Nekateri koncerti in performansi so tudi zastopni. Na voljo sta tudi enodnevni in trodnevni paket (Graz03 Card), ki vključujeta mestni prevoz in vstopnine na razstave ter popust pri regionalnem prevozu. Cena paketov za mlade do 26 let je 15,90 / 17,90 evrov. Več informacij na www.graz03.at. Z obema karticama EURO<26 pa lahko koristite tudi 46 popustov v Gradcu - podrobnosti si oglejte na www.euro26.si (Iskalnik popustov po Evropi).

Tudi s plitvimi žepi je Gradec paša za oči - arhitekturne inštalacije so brezplačno na ogled in pogosto navdušujejo s svojo nenavadnostjo. Že ob prihodu v mesto obiskovalce pozdravijo umetnostna dela: nenavadne arhitekturne inštalacije na cestnih vpadnicah, slikovito obarvano letališče in **trodimenzionalna iluzija na železniški postaji (#1)**. Poleg tega so nekateri vlaki umetniško pobarvani, po mestu pa se prevaža tudi nekaj razpoznavnih »Kunsttaxijev« - taxijev kot mobilnih galerij, ki poleg transporta nudijo še ogled video umetnosti.

V centru pa najprej opazimo na novo zgrajen **plavajoč futurističen otok na Muri (#2)** - amfiteater, otroško igrišče in kavarna po zamisli Vita Acconcija. Pri sprehodu skozi mesto se nam odkrivajo še druge arhitekturne posebnosti: stolp na hribu Schlossberg je dobil svojo »jekleno senco«, z dvigalom se lahko povzdignete do Marije, Erwin Wurm je osvetlil graško podzemlje v vodnjaku, na glavnih trgih se bodo razprostirale ogromne barvite zofe ...

In kaj ste letos že zamudili?

Predstavljamo nekaj zanimivih projektov:

LATENT UTOPIAS (#3)

Razstava utopičnih vizij in eksperimentalnih arhitekturnih projektov, na kateri so sodelovali tudi slovenski Sadar Vuga Arhitekti. Futuristične sanje, za katere ni nujno, da bodo končale v oblikovalskem procesu, temveč se lahko že v bližnji prihodnosti uresničijo v dejanski arhitekturni praksi. Za vse, ki sanjajo o/v prihodnosti.

JOŽE PLEČNIK IN LJUBLJANA (#4)

Audio-vizualna razstava o ljubljanskih delih modernega klasicista, Jožeta Plečnika, ki jo je oblikoval Boris Podrecca. Poleg znanih Plečnikovih projektov je razstavljen tudi maketa bodočega slovenskega parlamenta v obliki pagode. Tla razstave so oblečena v zračni posnetek Ljubljane. Razstava se zaključuje **30. marca**.

M_ARS: ART AND WAR (#5)

Vojna je postala del naše vsakodnevne kulture - »vojna kot element masovne kulture v 21. stoletju«. M_ARS je razstava sodobne umetnosti, ki se sooča z našo družbo, zaznamovano s konflikti. Na razstavi sodelujejo tudi slovenski Irwini. Multimedijski projekt se zaključuje **26. marca**.

MEMORIES OF HUMANITY (#6)

Svet Güntherja Brusa. Projekt je sestavljal preživele ostanke originalne fantazijske odrske kulise, uporabljene v Gradcu leta 1985 za svetovno premiero igre Gerharda Rotha Spomini človeštva. »Impresivna sinteza poezije in slikarstva, ki presega refleksijo vizualne realnosti in ustvarja svoje vesolje, ki nasprotuje funkcionalno-racionalni konstrukciji človeške eksistence.«

Nekaj prihodnjih projektov/ 15. februar–15. junij:

ACCESS ALL AREAS

A.A.A. spreobrača Gradec v mesto mladih – ponuja mnogo priložnosti za živo komunikacijo, neomejeno kreativnost, urbane eksperimente, rjoveče zabave in sproščujoče prenočitve. Fleksibilna mreža živahnih življenjskih prostorov in kulture mladih se razprostira na številnih lokacijah po Gradcu. /5.4.-30.9./

MOUNTAIN OF MEMORIES

Spoznavanje graške preteklosti skozi osebne spomine njegovih prebivalcev. Zanimiva je tudi lokacija te multimedijske razstave – v sistemu tunelov pod grajskim hribom Schlossberg. /www.berg03.at; 22.3.-28.9./

THE TOWER OF BABEL

Umetniško arheološka-etnološka razstava išče izvor in raznolikost jezika in pisave v renesančnem gradu Eggenberg. /5.4.-5.10./

BALKAN CONSULATE

<rotor> bo konzulat umetnosti jugovzhodne Evrope v Gradcu: Beograd, Praga, Istanbul, Budimpešta, Sarajevo, Dunaj in St. Petersburg. /do januarja 2004/

DIAGONALE SPECIALS

Diagonale, avstrijski filmski festival, bo letos predstavil 3 filmske dogodke. Marčevski dogodek bo posvečen Carlu Mayerju, v Gradcu rojenemu scenaristu. /www.diagonale.at; 23.3.-30.3./

PSALM 2003

Predstavitel slavnostne glasbe treh religij: krščanske, židovske in muslimanske. Na veliko noč 2003 vse tri religije praznujejo svoj najpomembnejši praznik. Pridružite se lahko praznovanju ter skozi glasbo in tradicionalno kulinariko spoznavate njihov individualni pogled na svet. /5.3.-27.4./

AS HEAVY AS HEAVEN

Transformacije težnosti – prikaz nove konfrontacije med starim in modernim slikarskim konceptom. /www.himmelschwer03.at; 11.4.-15.6./

WANDA SM

Seksualni in socialni fenomen mazohizma je dobil ime po graškem pisatelju Sacher-Masochu. Glavna figura fotografske in video razstave s performansi je njegova prva žena, ki mu je služila kot muza in model za karakter Wanda v noveli »Venus in Furs«, ki se danes smatra za klasiko erotične literature. /www.andessner.com; 25.4.-25.5./

PHANTOM OF LUST

Portret graškega avtorja Sacher-Masocha skozi razstavo Venus in Furs (vizije mazohizma v umetnosti) in skozi serijo dogodkov, imenovanih Masomania: Rhetorics and scenarios. /26.4.-24.8./

SELFWARE. POLITICS OF IDENTITY

Raziskuje konflikte in kontradikcije, ki so dandanes povezani s konstrukcijo identitet v medijski in potrošniški družbi. Projekt je definiran kot kulturna kritika, ki se kaže v oblikah politike sodobne identitete na področju umetnosti, mode, oblikovanja, glasbe, tehnologije, filma, videa in računalniških iger. /30.4.-30.6./

HOOKED ON STOLZ

Posvečeno mojstru dunajske operete, Robertu Stolzu. Revija in retrospektivna filmska serija bosta razkrila glasbeno raznovrstnost Stolzevih del in podrobnosti umetnikovega nenavadnega življenja. /2.5.-9.5./

MUSIC IN LANGUAGE

Literatura, ki govori skozi čute. Literatura, ki jo slišimo in ki se je lahko včasih dotaknemo skozi glasbo, inštalacije, skozi akustične in optične stimulanse. Literatura, ki ni samo za bralce. V 6 inštalacijah in 2 performansih. /16.5.-15.11./

AUTO ART 2003

Razstava unikatnih avtomobilov iz vsega sveta. 50 prototipov z utopičnimi komponentami dokazuje, da je oblikovanje avtomobilov lahko oblika umetnosti. /23.5.-9.6./

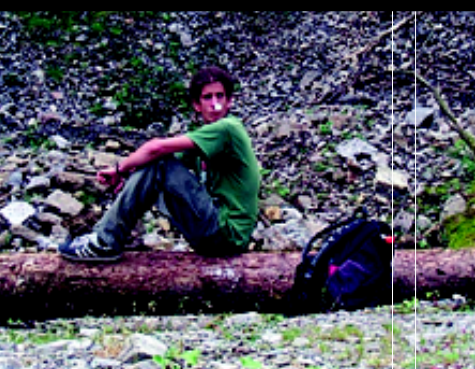
MASTERPIECES OF STYRIAN MODERNISM

Najpomembnejši umetniški dosežki na območju Štajerske v 20. stoletju. /31.5.-12.10./

SENSELESS

Družba postavlja in vzdržuje veliko omejitev. Projekt naslavlja metode in strategije onemogočanja in preprečevanja v vsakodnevem življenju, tako v družbi kot tudi v umetnosti. Išče se CORPOREAL IDENTITY – nova oblika fizične in čutne identitete in njenega sprejetja. /www.sinnlos.st; 5.6.-6.7./

Če želite ujeti večino zgoraj naštetih projektov, je najboljši čas za to od sredine maja do sredine junija. Če vas tokrat ne bo nič premamilo, boste mogoče v drugi polovici leta našli kaj zase npr. obisk gigantskega amorfnega »friendly aliena«, navijanje na svetovnem prvenstvu brezdomcev v nogometu ali prošnja za azil ob razglasitvi 10 dnevne »Otoške republike« ... Več o prihodnjih projektih lahko preberete na spletni strani www.graz03.at ali v prihodnji številki revije EURO<26.

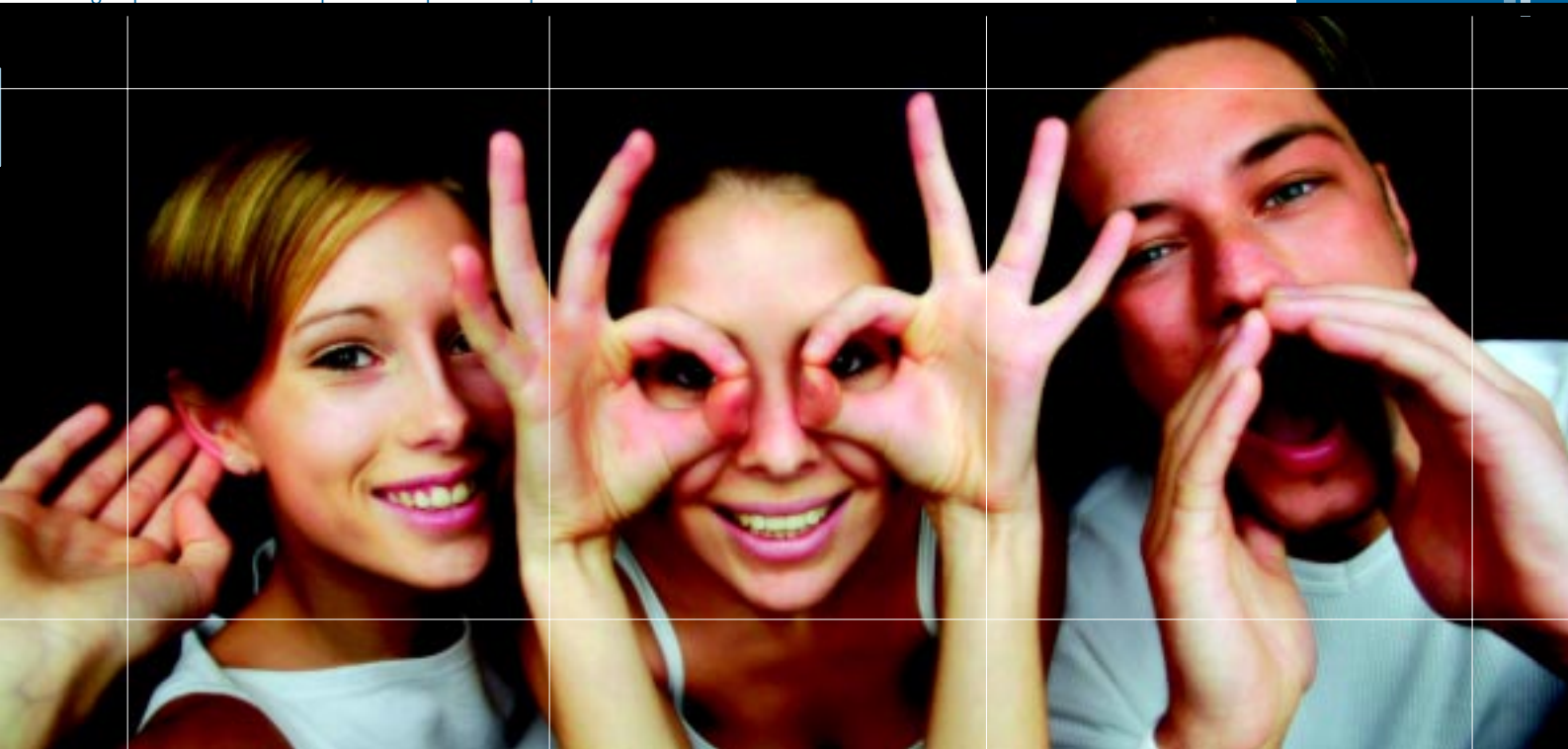
Evropska platforma za mladinske izmenjave tudi v letošnjem letu predstavlja bogato ponudbo mednarodnih mladinskih taborov za mlade. Večina aktivnosti poteka v času poletnih počitnic, namenjene pa so mladim od 16. do 25. leta. Tabori so tematski in se dotikajo različnih področij, največkrat kulture, okolja, aktivnega preživljanja prostega časa, nekaj je tudi delovnih. Tabori trajajo od enega do dveh tednov in predstavljajo priložnost za srečevanje in druženje z vrstniki iz drugih držav ter preživljanje dela počitnic v eni od sodelujočih držav.

Glede na pestro ponudbo sodelujočih držav ter taborov, ki jih ponujamo, smo prepričani, da bo vsakdo našel kaj primerne zase. V seznamu lahko dobite kakšno idejo za letošnje preživljanje počitnic na malo drugačen način, seveda pa je ta ponudba trenutna, kar pomeni, da pričakujemo do poletja še precej možnosti.

Vse, ki bi vas zanimalo kaj več, vabimo, da nas pokličete po telefonu (01) 426 52 68 (Barbara Jelnikar), lahko nam pišete na elektronski naslov info@movit.si, vse informacije najdete tudi na naših prenovljenih spletnih straneh www.movit.si/bilaterale ali pa nas obiščete na Gregorčičevi 3 v Ljubljani.

Naslov tabora in kratek opis	Država, organizator	Trajanje 2003
Physically disabled children: look at their world > Pomoč prizadetim otrokom do lepših počitnic	Flandrija, Belgija	10.8.-30.8.
Beaver's Creek > Tematski dnevi: gledališče in media, športne aktivnosti	Estonija	8.6.-18.6.
Nomme Hiling Centre Youth Camp > Pohodništvo v teoriji in praksi	Tallinn, Estonija	različni termini
Spirit of the forest > Športne aktivnosti in pohodniški izlet v naravni nacionalni park	Zahodna Finska	28.7.-5.8.
Nature and drama camp > Uprizoritev predstave v gozdu z uporabo govornice telesa, športne aktivnosti	Finska	28.7.-5.8.
Nature Camp 2003 > Športne aktivnosti v naravi	Piispala, Finska	3.8.-10.8.
PSST: a project of language and fun > Učenje tujega jezika in govornice gluhih	Liechtenstein	10.8.-18.8.
19th International Music Week > Glasbeni tabor	Ettelbruck, Luxemburg	19.7.-28.7.
Inter-arts 2003 > Umetniške delavnice: slikanje, mozaiki, video, izdelava nakita ...	Eisenborn, Luxemburg	25.7.-4.8.
Glo-Ball > Športni tabor z različnimi igrami z žogo in s tekmovanji	Debrecen, Madžarska	18.7.-25.7.
Floavours of Hungary > Karakteristike madžarske kuhinje in predstavitev lastne	Debrecen, Madžarska	18.7.-25.7.
Back to nature > Delavnice: botanika, zoologija, etnografija in ročna dela	National park Hortobagy, Madžarska	18.7.-25.7.
European Media Week »Internet« > Praktične računalniške in internetne delavnice s prostočasnimi aktivnostmi	Eifel-Ardennen, Nemčija	19.7.-26.7.
Freetime active and creative II > Delavnice: internet, glasbena, novinarska, gledališka, fotografarska	Eifel-Ardennen, Nemčija	9.8.-16.8.
Hiking in Scotland > Treking po Škotski	Mecklenburg-Vorpom., Nemčija	4.7.-27.7.
International historical nature and homeland culture camp > Različne delavnice v vasi iz časa kamene dobe	Mecklenburg-Vorpom., Nemčija	1.8.-11.8.
PRORA 2003 > Delavnice: gledališče, kabaret, musical, glasbena, DJ, filmska, slikanje, grafiti	Mecklenburg-Vorpom., Nemčija	20.8.-25.8.
Religious youth together > Razlike med verami in učenje spoštovanja in tolerance	Poljska	29.5.-6.6.
Youth villagers > Problemi mladih iz odročnih vasi in njihov obstoj v prihodnosti	Poljska	15.7.-24.7.
Don't forget about nature > Tabor za vse ljubitelje okoljevarstva	Poljska	29.6.-6.7.
Lublin to Europe > Promocija mesta skozi različne poglede umetnosti	Poljska	1.8.-15.8.
Multicultural Lublin for Everybody > Predstavitev raznolikosti kultur v Lublinu	Poljska	1.8.-7.8.
Krearta 2003 > Uporaba skavtskih metod	Bohinj, Slovenija	9.5.-11.5.
Soška fronta > Pohodništvo po poteh Soške fronte iz 1.svetovne vojne	Soški okoliš, Slovenija	6.8.-10.8.
Bavšica > Prostovoljno delo v centru Planinske zveze Slovenije	Slovenija	različni termini

Fotografije: Audiovizualna knjižnica Evropske komisije

Spodbujanje udejstvovanja mladih na lokalnem nivoju

Mladinski sveti lokalnih skupnosti so združenja različnih skupin mladih na nivoju posamezne občine, kot so npr. mladinska društva, mladinske sekcije v društvih, podmladki političnih strank itd., ki imajo vsaj 70 % članov v starosti med 15. in 29. letom. Mladinski sveti imajo status pravne osebe, kar jim omogoča izvedbo najrazličnejših aktivnosti, seveda pa je njihov glavni namen oblikovanje in razvoj mladinske politike na lokalnem nivoju. So pomembni nosilci mladinskega dela in socializacije mladih, ki imajo v sklopu redne dejavnosti za svoj cilj:

- zagotavljati demokratične oblike združevanja in delovanja mladih;
- spodbujati dejavnosti, nastajanje in delovanje mladinskih struktur (npr. mladinskih centrov);
- aktivno spremljati politiko lokalne skupnosti, predvsem na področjih, ki zadevajo mlade, omogočati sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih;
- izvajati dejavnosti s področja socialne politike otrok in mladine, vzgoje in izobraževanja, prostočasnih aktivnosti, kulture, javnega obveščanja in mednarodnega sodelovanja;
- opravljati druge naloge za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s svojim temeljnim aktom (statutom).

Za sofinanciranje MSLS so v prvi vrsti pristojne lokalne skupnosti, ki naj bi del svojih proračunskih sredstev vsako leto namenile mladinskim strukturam. Ker se občine ponekod na potrebe mladih odzivajo (pre)počasi, je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport oziroma Urad RS za mladino kot svoj del prevzelo nase sofinanciranje mladinskih svetov lokalnih skupnosti v obliki dodelitve zagonskih sredstev za začetno obdobje delovanja. Razen sofinanciranja pa Urad vrši tudi vlogo koordinatorja MSLS, svetuje pri problemih, povezanih z registracijo, in drugih upravnih postopkih ter izvaja aktivnosti, ki spodbujajo nastanek in aktivno delovanje MSLS.

Vizija razvoja področja

Kratkoročno

Urad RS za mladino je letos objavil javni razpis za sofinanciranje delovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti, preko katerega bo v okviru štirih razpisnih rokov (11.02.2003, 10.07.2003, 15.01.2004, 10.07.2004) registriranim mladinskim dodelil sredstva za pokrivanje dela stroškov rednega delovanja in s tem skušal spodbuditi tudi lokalne oblasti, da ravnajo podobno. V sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije bo Urad pripravil in sofinanciral nekaj izobraževalnih seminarjev za predstavnike mladinskih svetov in izdal informacijsko gradivo, ki bo v pomoč pri registraciji MSLS.

Srednjeročno

Glede na dosedanje tempo je pričakovati, da bo do konca leta 2005 registriranih cca. 50 mladinskih svetov, bodisi na nivoju ene lokalne skupnosti bodisi skupnih mladinskih svetov, ki bodo povezovali več lokalnih skupnosti. Urad bo nadaljeval z zagotavljanjem zagonskih sredstev za njihovo delovanje in se hkrati trudil spodbujati lokalne skupnosti, da se bodo zavezale k rednemu sofinanciranju v določenem odstotku svojega proračuna. V istem obdobju bo pozornost namenil tudi popravkom zakonodaje, ki v nekaterih primerih glede na dejansko stanje ni najustreznejša.

Dolgoročno

Želja Urada je vsekakor zagotoviti popolno pokritost R Slovenije z mladinskimi sveti lokalnih skupnosti in s tem omogočiti in udejanjiti udejstvovanje mladih na lokalnem nivoju.

Naj velja ta objava kot poziv mladim širom območja Republike Slovenije, da se vključite v delovanje mladinskega sveta v svoji lokalni skupnosti. Če ta še ni ustanovljen, lahko prevzamete iniciativo in skupaj s svojimi vrstniki izpeljete potrebne postopke. Za vse informacije, ki bi jih potrebovali ob tem, se lahko obrnete na **Urad RS za mladino, Štefanova 1, Ljubljana (tel: 01/426-57-01) ali na Mladinski svet Slovenije, Linhartova 13, Ljubljana, (tel: 01/430-12-09).**

Kar nekaj vode je že preteklo, odkar smo v TIN Ljubljana pozdravili prvo prostovoljko. Takrat si nisimo čisto predstavljali, kaj novega bo ta dogodek prinesel v naše delo. Vsekakor smo bili prepričani, da ga lahko le obogati. In ga tudi je. Na ta način razširjamo obzorja, vzpostavljamo nove odnose in oblikujemo sveže poglede na svet ...

Od tedaj so k nam prihajale nove prostovoljske moči. V tem letu nam je v ponos, da sodelujemo s širimi prostovoljkami EVS. Johanna in Kati sta se pridružili programu PUM (Projektno učenje za mlade), ki ga izvajamo v okviru TIN-a. PUM je namenjen mladim med 15 in 25 leti, ki so izstopili iz rednih programov izobraževanja in pred tem niso pridobili temeljne osnovne oz. poklicne izobrazbe. Temeljna značilnost PUM-a je projektno delo in to kar kliče po takšnih popestritvah. Ne smemo pozabiti še na Anno in Kate, ki delujeta v naši "sestrski" organizaciji DRMK (Društvo za razvoj mladinske kulture).

Na vprašanja, kaj in kako, so odgovorile kar same – s svojimi besedami ...

Johanna, Germany, 20: FREEDOM OF POSSIBILITIES

Writing an article about EVS, me, my work in PUM?! The first thing I think about is, what people want to know. But this would just make me write down the same sentences I always serve when I am asked the typical questions again. When I do not want to spend much time answering and people do not want to spend much time listening...

"Why did you choose Slovenia?" ... "What kind of project is PUM?" ... "What exactly are you doing at work?"

First of all, I did not choose Slovenia. I was asked if I would agree to work on a PUM-project in Slovenia, a country which was strange to me. It was easy to inform myself about Slovenia, but rather difficult to understand what PUM was like...

Mainly I was happy to get a place in the EVS-program, not too far in the north of Europe.

So, in September Johanna took a train from Osnabrueck, north west Germany, to the egg of the chicken, Ljubljana. With lots of luggage, some wishes, but not too definite expectations and ideas.

Having finished school a few months earlier, my mind was still on the way to get out of the system which rather makes you concentrate on getting what you are given. You easily neglect searching for your possibilities and you forget somehow to learn about your interests and what you like!

Arriving in PUM, I was told I would be able to do anything I wanted. At the beginning this "freedom of possibilities" was, for me, like looking through a door of a big, empty room. I was still wondering what the project was actually like. At the same time I was challenged to find out what I wanted to do, how to combine my interests with the work in the project. Not to forget that I had to get used to living in a new place.

The mentors as well as the participants in the project helped me to enjoy and to loose this confusion. I found it easy to get in contact with them. I was asked for my opinions concerning problems within the program and my ideas were welcome.

I was lucky to like my new environment!

I cannot say that I am totally into everything now. If someone asked me for characteristics of PUM, one of my answers would definitely be: "Different from day to day!" Always some new participants, new ideas, new motivation, different demands ... different people, different possibilities, events going on outside the program... This makes lots of things possible, but sometimes you can also get lost for a while. Then you are challenged to find a way again.

After having organised some smaller practical workshops, Kati and I started giving language courses now. Further I hope to realize different workshops as producing an "oral" roleplay, a workshop about photography and maybe some project about common history.

In the time I have spend here I also got to know the restrictions of this "freedom of possibilities": peoples' motivation, money, crazy computers - and of course also creativity has its end.

Now I have entered the room, which is not empty any longer.

Kati, Finland, 24: I WAS GETTING DANGEROUSLY CLOSE...

... to the age limit for EVS volunteership, so something had to be done: this program was too great a chance not to do it. I wanted to have that opportunity before deciding in more detail what I would do in my life. So it also meant gaining some extra time to think.

I found the project in the internet database, and choosing Slovenia actually happened quite simply. I was looking for a small country outside the European Union, and a place I had never been to before. Slovenia sounded good, the project sounded good. It doesn't have to be more complicated. I had worked a bit within youth work in Finland, but only in administration. I wanted to try and see what happens on the actual level of youth work, and volunteership was a good way to do this.

I hope my being here will show the PUM participants and perhaps also other people I got to know here, that doing something different is not so impossible or so difficult after all. Whatever they want to reach it's worth trying and they can manage the challenge just as I manage living in a new foreign environment.

At PUM I also have a chance to learn a lot myself. Not only do I absorb new Slovene words every day, but I also learn about people and about all the different topics we have at workshops.

Now I'm teaching English to some of the participants, and we will also start learning some Finnish with the most courageous participants! My next bigger project will be preparing an animation workshop.

I am happy with the »possible« and positive atmosphere at the work place - basically I can propose and realise anything I come up with. I have been in Ljubljana for two months now and I've really enjoyed my stay. This new place has given me new activeness - I want to try everything new, to participate, see and learn!

Anna, Sweden, 21: MLADINSKA AKCIJA 13 - THE »MINI NOISE FEST«

This is a story of a rather unusual tour, organized by my hosting organization Društvo za razvoj mladinske kulture, somehow my job, but also my fun. We were on the road from 7th to the 11th of February, and we went from Nova Gorica to Sezana to Kranj to Domžale to Ljubljana together with two German bands, a guy from Switzerland and a Greek band. My mentor Matjaz and I were also performing in an experimental reading of my voice to my voice. It goes something like this:

Don't ask people. They don't want to answer. You ask me to describe what doesn't want to be described? Try listening without ears, or walking without feet, I assure you it will feel somehow nice, at least the nouveau touch of it, hi hi ...

We joined the others in **Nova Gorica**. Italy was respirating on the other side of a two meter high fence, touchable, on our side the paint had nearly dried on the **Mostovna** building. Very nice, very nice indeed, but isn't it ... slightly ... cold? I meet the bands, I don't really understand who actually is a band, but I shake some hands.

»Oh, terrible« Pille answers. »Too much drink yesterday.«

»That's OK,« I reply, »if it makes you happy I would say drinking too much is even good for you.«

»Oh, but I'm never happy.«

It's my first concert so the noise doesn't really go together well with the walls crouching, the punks in the corners, the chaos in my ears. A cold night in the office has the walls charged with minusdegrees for the road. But the morning is nice, meeting with everyone out on the stairs, Italy possible looking greener than Scottish Highlands to me. The breakfast for vegans is a real festival, vegan mayo, vegan marmite, vegan pate, vegan hubbabubba-nubbe - this being Prešeren-day and all.

»How do you celebrate, really?« I ask, the Swede in me expected a viking-party towards the sunset, also considering what I've been told about Mr. P himself.

»Some culture, go to a gallery, take a walk with the family, that sort of things ...« I'm told.

Nice. What do you do on a Saturday anyways? We go to the sea, Koper. What I want to write about this experience doesn't follow the acceptable sentimentality-standards. In brief: Reminding me of every place I ever been, my father, my mother, some happy days, some sad, music, literature, art, party, love, noise, yada yada yada ... Onwards to **Sežana, MC Podlaga!**

My favourite of surreal settings is **Kranj Bazen**. For a quiet moment by the burned out swimming pool, Franciska (Dobra Minus) and I whisper of other places and situations, Pille testing the echo two meters below. The concert room has a smell of a cosy wood cabin with a flooded toilet, but Mr. Bazen himself - Shültz - always puts me in a good mood despite the conditions. A small but interested audience follow us on our musical journey, to make a cliché short. We still have two places to go.

Domžale, Akumulator - people really get up to us! The three storey place resembles an Ally McBeal-office, but with considerably more sympathetic people strolling around. The Greeks (Cities in Desolation) join us, Clockwork Orange on the screen, at least two videocameras documenting all the moments of noise-making. Heard the party was great. Shame to say I was way back in bed at that time.

Last night in **Gromka, Metelkova**, special events, a huge crowd gathered judging after former performances. Cities in Desolation makes a piece of nu-culture-history with loops going up and down the walls like American soldiers. Land of Uxem with a reverted symphony, her appearance filling the room, really. Hermit and Nautilus Deconstruction smash waterballoons, heavy symbols for whatever, their screams still in my ears the morning after. Pille gets up from the floor and walks through the audience giving every single person a hug before returning to his bass.

Like this there is an end to the noise. Mladinska Akcija 13 was a success, if not for anyone else then for me. I think I understood something on the way, another place to put your heart when it gets windy, something like that. This is also what I wish for the people that came to see us, for the bands still touring, for future concerts and excursions. If I'm lucky, our roads will cross again!

Tekst: Urša Červ

Fotografije: Bojan Stepančič

Živimo v svetu, kjer vsemu vlada finančni kapital in kjer je v toku zadnjih petdesetih let nastalo mnogo mednarodnih institucij, ki propagirajo globalizacijo/neoliberalizem; tako Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad in Svetovna trgovinska organizacija skrbijo za ekonomsko ureditev sveta, ki jo vzdržujejo s pritiskom. Taki investitorji imajo kratkoročne interese, pri čemer jih drugo ne zanima. Po obdobju hitre gospodarske rasti investitorji potegnejo svoj kapital iz držav, sproži se finančna kriza. Sledijo padec gospodarske rasti, brezposelnost in zaostritev socialnih razmer. Državam se nato dodeli nov kratkoročni kredit, ki je seveda samo uvertura v novo finančno krizo. Ves finančni kapital se steka v roke maloštevilne elite Zahoda. Tako revnejši postajajo iz dneva v dan še bolj revni na račun bogatih, ki postajajo še bolj bogati in z vsakim dolarjem več malo manj človeški. Bogati imajo svoj cilj in pri tem ne izbirajo sredstev.

Če bi vsak državljan razvitega sveta mesečno daroval samo en dolar, bi bil svet veliko lepši in boljši za marsikaterega našega sozemljana. Ste že kdaj pomislili, da bi tistih 500 tolarjev, za katere še sami ne veste, kako jih boste zapravili, vsak mesec raje namenili UNICEF-u ali pa Amnesty International? Zadeva je čisto enostavna - kontaktirate jih, jim poveste svoj žiro račun in vsak mesec vam odtrgajo vsoto, ki ste jo sami določili. V denarnici se vam ne bo prav nič poznalo, na koncu leta pa boste konec koncev zbrali prav čedno vsoto 6.000 tolarjev in mogoče z njimi rešili slepote kakšnega svojega vrstnika v Afriki ali pa posredno pomagali po krivem obsojenemu ruskemu novinarju iz ječe!!! Če bi vsak enkrat mesečno skuhal kosilo za nekoga, ki si ga iz kakršnih koli že razlogov pač ne more skuhati. Ali na daljavo posvojil otroka. Ali pa zgolj pomagal svoji 60-letni sosedki čez cesto.

Vam je že kdaj prišlo na misel, da imate neznansko srečo, da živite v tem času in na tem koncu sveta? In da bi se morda lahko rodili kje drugje? Morda se dandanes nepravilne, nehumane stvari in naravne katastrofe dogajajo v drugi državi, na drugi celini, ki z našo nima nobene zveze in je od nas oddaljena tako fizično kot psihično. A stvari se utegnejo zelo hitro spremeniti in morda se bo jutri ravno Slovenija znašla v podobni situaciji. Tudi vi lahko jutri postanete vojni begunec - dvajsetletnik ali dvasetletnica, ki je še včeraj s prijatelji sproščeno srebal(a) kavico v svojem najljubšem lokalu ...

Kaplja v morje je še kako pomembna, saj je celo morje sestavljeno iz kapljic! Tako tudi udeležba na raznoraznih mirovnih shodih, demonstracijah ali pohodih morda samo na zunanji izgleda nekaj nepomembnega, a vendar je tako zelo bistvena. Velikokrat pomislimo: pa saj nič ne pomaga, če grem še jaz danes tja, a vendarle!

Stopiti na ulico je za čisto navadne državljane stopiti v najbolj neposreden možni stik s svetovnimi političnimi voditelji; če vam torej npr. Bushova politika ni všeč, pojdite na shod in s svojo prisotnostjo pokažite, da vam ni vseeno in da se ne strinjate. Če ostanete doma in se ne strinjate, tega svet okoli vas ne bo nikoli izvedel. Tudi referendum in volitve so tukaj za vas. Petičij je ogromno - samo podpisati se je treba. Igrati igro po pravilih države in njenega birokratskega stroja - toliko in toliko podpisov državljanov izraža nestrinjanje z državno politiko in zatorej je država prisiljena uvesti kakšno spremembo svoje politike za potencialno zadovoljstvo svojih državljanov. "Pa saj itak ne bo nič zaleglo, to je utopično!" porečete. Če bi vsak mislil tako, potem se v naši zgodovini ne bi zgodilo prav veliko. Nobena revolucija, noben napredek, noben obrat na boljše. Samo začeti je treba vedno pri malem. Pri sebi.

Tekst: Andreja Čokl
Fotografije: Matej Praprotnik

Sreda, 13. november 2002, španska obala Atlantika: 26 let star tanker Prestige, ki je plul pod zastavo Bahamov, je zajel požar. Že precej zastarela ladja je tvorila 77.000 ton nafte.

Torek, 19. november 2002: približno 250 kilometrov od obale se je tanker prelomil in potonil 3500 metrov pod morsko gladino. Po ocenah strokovnjakov naj bi iz potopljenega tankerja vsak dan izteklo okoli 120 ton nafte.

Suhoparna dejstva, ki smo jih pred nekaj meseci vsak dan slišali v radijskih in televizijskih poročilih ali prebrali v dnevnem časopisju. Večina ljudi je le nemočno skomignila z rameni. Sploh tisti nekoliko starejši vedo, da take nesreče niso nič novega in da je samo severozahodna španska obala, ki jo zato domačini kličejo kar "Mrtva obala", v zadnjih 25 letih doživela tri podobne nesreče.

K omenjenim številkam pa moramo dodati še »človeško« plat: kaj nesreča pomeni za ljudi na galicijski obali, kako bo črno zlato s svojimi strupenimi sestavinami vplivalo na floro in favno daleč naokoli ... Na območju, znanem po školjkah, hobotnicah, rakih in odličnih ribah, bosta še nekaj časa prepovedana ribolov in nabiranje lupinarjev in mehkužcev. 90.000 ljudi je tako ostalo brez svojega primarnega vira zaslužka. Ko nafta doseže obalo, velik del potone med pesek in mivko v spodnje plasti, odkoder postopno, a trajno onesnažuje okolje. Onesnažen je tudi del zaščitenega območja nacionalnega parka na atlantskih otokih. Španski minister za promet je katastrofo označil kot "španski Černobil", strokovnjaki pa se bojijo, da bi v primeru izlivanja vseh 77.000 ton nafte nesreča tankerja Prestige lahko prerasla v najhujšo ekološko katastrofo vseh časov.

Kot rečeno: nekateri le skomignejo z rameni in se v najboljšem primeru vprašajo "kam pelje ta svet" ali "kaj bo ostalo zanamcem". Drugi pa se odpravijo v Španijo, si nadenejo plinsko masko, v roke vzamejo zidarsko žlico ter na kolnih preživijo dan med strganjem koščkov nafte s tal. Med prostovoljci, ki so skupaj z domačini, vojaki in pripadniki različnih okoljevarstvenih organizacij čistili špansko obalo, ki po ocenah strokovnjakov še 20 let ne bo normalno zaživela, so se konec letošnjega januarja znašli tudi slovenski študenti. Fakulteta za pomorstvo in promet je v sodelovanju s Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani pripravila projekt "Ni nam vseeno".

39 študentov, prevladovali so 'pomorci', se je 23. januarja, po že dvakratnem odlogu odprave zaradi neurejenih razmer z bivališčem v Španiji, vendarle odpravilo na pot. Za avtobusni prevoz so poskrbeli sami oziroma s pomočjo pokroviteljev, za bivanje in prehrano pa je poskrbela španska vlada. Skupaj s prostovoljci iz drugih držav so z natančnostjo arheologov brskali po mivki in iskali koščke nafte v obliki žvečilnega gumija, s čeri strgali naftne madeže in presejali spodnje plasti mivke. V petih dneh so zbrali približno dve toni nafte. Sliši se veliko, a če pomislite na tistih grozečih 77.000 ton ...

Organizatorji so načrtovali še dve odpravi, ki bi pripomogli k še kakšnemu čistemu koščku obale, a zaradi prevelikega finančnega zaloga do njih verjetno ne bo prišlo. Vendar pomembno je pomagati, prispevati vsaj košček. Potem se lahko lotimo naših rek. Kajti MLADIM NI VSEENO!

POSLEDICE NESREČE TANKERJA PRESTIGE V ŠTEVILKAH:

- potopljeni tanker naj bi v morje puščal nafto še vse do leta 2006,
- zaradi nesreče je onesnaženih 654 od 1064 plaž na španski obali Atlantika,
- za ribolov in nabiranje morskih živali je zaprtih 915 kilometrov španske obale,
- samo v prvih dveh mesecih po nesreči je umrlo ali zbolelo med 65.000 in 130.000 ptic,
- ob vsej severozahodni španski obali se z onesnaženjem čez teden bojuje okoli 2500 prostovoljcev, več kot 2500 vojakov, 30 čistilnih ladij iz Španije in iz tujine ter 15 letal in helikopterjev.

Prostovoljcev za čiščenje španske obale je že dovolj, če pa vseeno želite sodelovati ali vsaj prebrati več o nesreči tankerja Prestige, odklikajte na:

- uradno stran projekta Ni nam vseeno: www.kiss.si/ni_nam_vseeno
- spletne strani okoljevarstvenih organizacij:
greennature.com/article1944.html
www.panda.org/news_facts/crisis/spain_oil_spill/index.cfm
earth.esa.int/ew/oil_slicks/galicia_sp_02
- spletne strani vseh večjih medijskih hiš

Prostovoljci na delu.

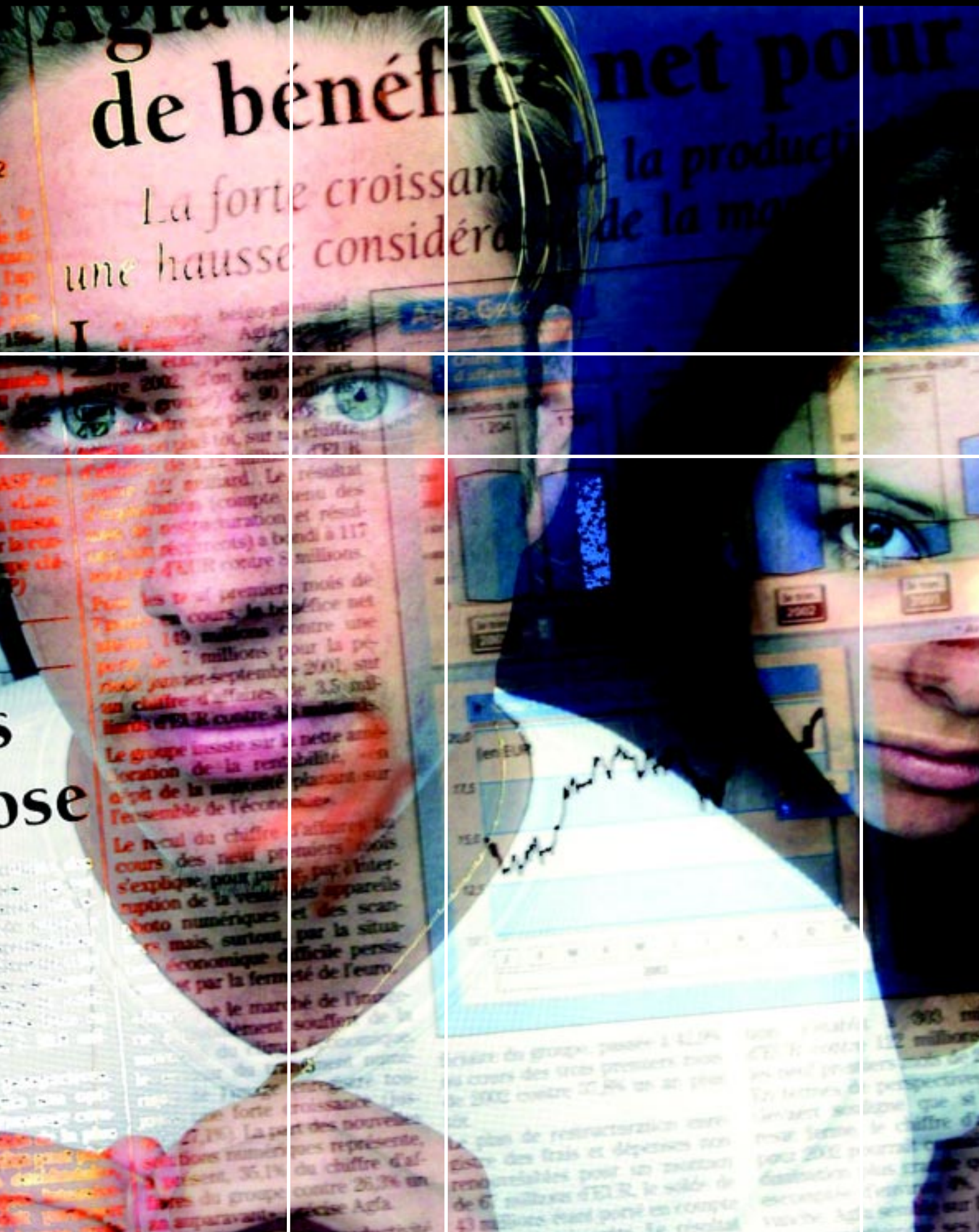

Za čiščenje nafte je potrebna popolna zaščitna oprema, obleka je vsak dan nova.

Tekst: Andreja Čokl

Fotografije: Audiovizualna knjižnica Evropske komisije

Marec vsako leto množico mladih postavi pred pomembno odločitev. Kam po srednji šoli? Naj poskusim poiskati službo ali naj nadaljujem šolanje? Katero študijsko smer naj izberem? Nekateri že od malega vedo, da bodo zdravniki, piloti, učitelji ali odvetniki. Še več pa je takih, ki še dan pred oddajo prijavnice za vpis na visokošolski študij ne vedo, kaj bodo napisali v rubriko "želim se vpisati na fakulteto ..., smer ...".

Ker ste se letošnji četrtošolci oziroma dijaki zadnjih letnikov srednjih šol za zeleni študij že odločili in zdaj nestrpno čakate na podatke o omejitvi vpisa, namenjam naslednje nasvete vsem tistim, ki vas podobna odločitev čaka v prihodnjih letih. In seveda vsem tistim, ki že pridno študirate in obenem razmišljate, kaj po diplomu. Še vedno so najpomembnejše želje in interesi posameznika, a delovnih mest žal ne delijo vsevprek kar na ulici. Nekateri želje žal ostanejo le želje. Zato je dobro vedeti, kateri poklici in predvsem kakšna izobrazba je pri nas in v Evropski uniji, ki smo ji vedno bližje, iskana in najbolj zaželena.

Na ljubljanski območni enoti Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (domačo spletno stran Zavoda najdete na www.ess.gov.si) vsako leto zberejo podatke o 'najbolj iskanih poklicih' preteklega leta. V bistvu gre le za pri njih prijavljene potrebe delodajalcev po določenih profilih delavcev. Lani so tako med poklici, ki zahtevajo sedmo stopnjo izobrazbe (univerzitetni ali visoki študij), največkrat iskali univ. dipl. ekonomiste, pravnike, dipl. ekonomiste z visokošolsko izobrazbo, profesorje razrednega pouka, univ. dipl. inženirje elektrotehnike in univ. dipl. inženirje računalniške informatike. Med poklici s šesto stopnjo izobrazbe (višja šola) pa so delodajalci prek Zavoda za zaposlovanje največkrat iskali ekonomiste, inženirje strojništva, elektrotehnike ali gradbeništva in višje upravne delavce.

Če končujete srednjo šolo in nameravate takoj po maturi ali zaključnih izpiti v službo, boste delovno mesto najlažje našli kot ekonomski tehnik, gimnazijski maturant, strojni ali zdravstveni tehnik in elektrotehnik. Med poklici, ki zahtevajo le dve ali tri leta poklicne šole, pa so najbolj iskani poklici prodajalec, voznik avtomobila, natakar, kuhar, zidar, ročni obdelovalec kovin, bolničar, blagovni ali administrativni manipulant, lesar, varnostnik in voznik cestnih motornih vozil.

Morda se vam bo zdela izbira zdaj lažja. Kot ekonomist ali pravnik z diplomu bom gotovo dobil službo, si verjetno mislite. Vendar pozor - vedeti morate, da sta ravno Ekonomska in Pravna fakulteta med najbolj obleganima, kar pomeni precejšnje število diplomantov in posledično veliko kandidatov za ponujena prosta delovna mesta. Je torej bolje imeti izobrazbo, ki jo išče največ delodajalcev in ki jo obenem ima največ iskalcev zaposlitve, ali je bolje študirati na fakulteti, ki ima majhno število študentov, a je tudi med delodajalci povpraševanja po takem kadru malo? Odločitev je vaša.

Če že iščete zaposlitev ali res gledate le na to, kako po končanem šolanju oziroma študiju dobiti službo, vam bodo prav prišli naslednji podatki: institucije Evropske unije bodo v letih 2004 in 2005 za potrebe širitve te zveze, katere del bo kmalu tudi Slovenija, za stalno dodatno zaposlile okoli 4700 ljudi (žal ne le iz Slovenije, se razume). V imenu teh institucij bo vsak razpis za prosta delovna mesta opravila Evropska služba za izbor kadrov (EPSO).

Prvi aktualni razpis za tolmače in vodje lingvističnih oddelkov naj bi izšel že konec marca ali v začetku aprila letos, maja pa bodo objavili razpis za stalna delovna mesta administratorjev, prevajalcev in asistentov. Do leta 2010 naj bi v institucijah EU tako dobilo zaposlitev 134 Slovencev. Med njimi ste lahko tudi vi, saj so razpisi javni in objavljeni na spletni strani europa.eu.int/epso/, EPSO pa bo tudi prijave sprejemal izključno prek interneta. Vsi kandidati za delo v omenjenih institucijah bodo morali opraviti obširen preizkus znanja, ki se bo začel s predizbirnim testom iz poznavanja Evropske unije in obvladovanja posameznih področij, za tiste najbolj uspešne pa nadaljeval s pisnim in nato še z ušnim preizkusom.

In kakšna znanja bodo iskali predstavniki Evropske službe za izbor kadrov? Brez znanja vsaj dveh tujih jezikov (sem sodijo jeziki držav članic EU) prav daleč na izboru ne boste prišli. Ni treba, da imate diplomu iz teh jezikov, zadostuje pogovorno in pisno znanje jezika, tako da lahko brez težav komunicirate, seveda če ne boste delali kot prevajalec ali tolmač. Mimogrede, to sta v Evropski uniji dva popolnoma ločena poklica. Večina uslužbenecv institucij EU tekoče govori vsaj tri, mnogi pa celo štiri ali pet tujih jezikov.

A samo znanje jezikov ne bo dovolj. Na prevod čaka več kot 4500 predpisov, ki pa so laikom, čeprav jezik obvladajo, precej nerazumljivi. Zato je za prevajanje potrebno pravniško znanje, zaželeno pa še bolj natančno poznavanje predpisov z določenega področja. Idealen uslužbenec naj bi bil tako na primer pravnik, ki dobro pozna predpise (tako slovenske kot evropske) na področju zdravstva, obenem pa je tudi prevajalec oziroma odlično obvlada več tujih jezikov. Pomembno je kombiniranje več znanj in dobro poznavanje svojega področja. Ekonomisti, pravniki in družboslovci so med najbolj iskanimi profili, tudi tehnični kadri so zelo iskani in predvsem dobro plačani, a samo izobrazba, kot rečeno, ne zadostuje.

Poleg vsega tega od kandidatov pričakujejo še nekaj menedžerskih spretnosti, komunikacijskih sposobnosti, fleksibilnost in seveda poznavanje dela z računalnikom. Tu zadostujejo osnovna programska znanja, obvladati morate na primer delo v programskem okolju Windows, znati uporabljati programe, kot sta Outlook in Excel, brez znanja uporabe interneta pa tako ali tako ne morete niti prebrati razpisa in poslati prošnje. K vsemu naštetemu dodajte še entuziazem in želja po spoprijemanju z nenehnimi izzivi.

Ne glede na to, ali iščete službo v Sloveniji ali vas bo obljubljeni prosti pretok ljudi in blaga popeljal preko naših meja, je potrebno začeti takoj. Tisti, ki še niste končali študija, ne razmišljajte le o eni zaposlitveni možnosti, spoznajte se z različnimi področji in študijskimi smermi, predvsem pa delajte že v času študija. Prva honorarna dela ali občasno delo prek študentskega servisa vam omogočijo spoznavanje nekega dela in ljudi, ki vas bodo nekoč morda sprejeli v službo. Če ste šolanje že končali in zaposlitev že iščete, bodite aktivni, nadgrajujte svoje znanje (vedno bolj pomembno je vseživljenjsko učenje), poskusite čim več različnih stvari, prijavite se na več razpisov in prej ali slej boste našli službo po svojem okusu.

Koristne informacije najdete tudi na spletnih straneh:

- www.ess.gov.si (Zavod RS za zaposlovanje)
- www.ess.gov.si/html/elementi-okvirjev/F-ncips.htm (Center za informiranje in poklicno izobraževanje)
- www.cpi.si (Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje)
- www.studentski-servis.com/kariera/index.html (koraki do zaposlitve)
- na straneh podjetij, agencij za zaposlovanje, na straneh z malimi oglasi...

Tekst in fotografije: Bojan Stepančič

Leta 1997 tržišče ni premoglo niti enega digitalnega fotoaparata, ki bi lahko zagotavljal spodobno fotografijo za družinsko fotografiranje in ne bi stal celo premoženje. Leta 2010 bo analogni zrcalni refleksi fotoaparati predstavljali pravo redkost. Leta 2015 bo fotografski film domena nostalgčnih zanesenjakov.

Leto 2003. Na tržišču je poplava zrcalno refleksnih fotoaparatorov, tako profesionalnih kot amaterskih, sproti si izmišljajo nove oblike, imena, nazive in standarde za digitalne fotoaparate. Cene padajo, kvaliteta raste. Fotografija se dotakne tudi tistih, ki se do sedaj niso kaj dosti zanimali zanjo.

Digitalna fotografija dobi nove dimenzije in razsežnosti. Proizvodnja polaroidnih fotoaparatorov (fotoaparatorov za ekspresne fotografije) se zaustavi. In vendar, kaj je na digitalni fotografiji tako privlačnega, da bomo lahko že čez nekaj časa pozabili na klasično fotografijo?

Če hočete narediti fotografijo s klasičnim fotoaparatom in si ogledati končni rezultat, vam to lahko vzame kar nekaj časa. Z digitalno tehnologijo je to povsem drugače, slika se pojavi na zaslončku takoj in to v barvah, sami se lahko odločite, ali jo boste shranili, sami odločate o tem, kaj je v redu in kaj ne, končni rezultat je odraz vašega okusa, sami odločate, kaj je resnično in kaj se ne sklada z resničnostjo. Svet spominov je končno lahko takšen, kot ga vidite sami, v trenutkih, ki jih prepoznate in so vam blizu.

Takojšnja interakcija z resničnostjo vam daje občutek oblikovanja lastne usode, na slikah ni več neprijetnih grimas, rdečih oči, odsekanih glav, neostrih pojav, ljudi, ki jih ne marate, vaš svet je lahko popoln, zabava vas občutek, da ste gospodarji svoje usode, pa čeprav samo v digitalnih odsevih svoje navidezne resničnosti.

Malček digitalček

Vsekakor se digitalni fotoaparati že na prvi pogled močno razlikujejo od analognih. Najbolj vpadljive so njihove dimenzije; manjši od škatlice cigaret tehtajo ponavadi malo več kot 200 gramov, imajo svetleče se aluminijasto ohišje, so privlačnih oblik - gre skratka za ljubezen na prvi pogled in otip. Znotraj tega ohišja se skriva najnovejša tehnologija, ki v večini primerov omogoča res vrhunsko kvaliteto posnetkov.

Težko je verjeti, da po funkcijah in deloma zmožnostih takšen malček zmora skoraj isto kot njegov starejši brat analogni (zrcalni refleksi) fotoaparati, ki s pripadajočo opremo lahko tehtata tudi več kilogramov.

Vsekakor ni več **filma**, v digitalnem fotoaparatu ga je zamenjal na svetlobo občutljiv **CCD senzor**, ki barve in oblike pretvori v digitalni zapis. Občutljivost sensorja se da spremeniti tako, da v meniju nastavite občutljivost na **100** ali pa ponekod tudi **800 ASA**; premore večtočkovni sistem ostrenja, multiconski svetlomer, različne načine uporabe bliskavice, ročne, polavtomatske in avtomatske načine osvetlitve; avtomatsko ali ročno lahko prilagajate barve glede na izvir svetlobe, tako da na posnetku ni nepotrebne barvnega nadiha. Včasih je bilo to mogoče samo z uporabo posebnih filmov in filtrov, ki so bili namenjeni slikanju pri umetni svetlobi. Večinoma premorejo objektiv z **optičnim zumom** gorišnice 35 - 105mm. **Optičnega zuma** ne gre mešati z **digitalnim zumom**, ki slike v resnici ne približa, ampak jo samo izreže iz sredinskega dela ccd sensorja ter jo prikaže na zaslonu, pri tem pa se izgubi dragocena **ločljivost slike**, saj vsebuje manj **pikselov**.

Funkcije fotoaparata nastavljate preko različnih menijev in podmenijev, ki se vam prikazujejo na **lcd zaslonu** - ta se nahajata na zadnji strani fotoaparata. Zaslon se praviloma uporablja tudi pri kadriranju posnetka. Zelo pomembna je **ločljivost fotoaparata**, ki se meri v **piksljih na inčo**.

Od ločljivosti je odvisno, kako veliko fotografijo boste dejansko lahko izdelali. V praksi je za fotografijo **10x15 cm** zadosti malo več kot **1 milijon pikslov**, aparati pa jih po večini premorejo med 3 in 5 milijoni, torej več kot dovolj.

Ko ste posnetek naredili, se ta najprej shrani v spomin fotoaparata, nato pa se prenese na **spominsko kartico**. Od **notranjega spomina** fotoaparata je odvisno, koliko zaporednih posnetkov boste lahko naredili, preden se bo aparat ustavil in začel shranjevati posnetke na spominsko kartico, od **kapacitete spominske kartice** pa, koliko fotografij boste nanjo shranili. Trenutno se kapacitete gibljejo med **16 in 128 Mb**, posnetek pri polni ločljivosti fotoaparata s 3 milijoni pikslov pa znaša med 1 Mb in 2 Mb; na **128 Mb** kartico torej spravite med **60 in 120 posnetkov**. Obstajajo tudi kartice in mediji, ki imajo še večjo kapaciteto, tudi do 1 Gb, vendar jih ne podpirajo vsi fotoaparati.

Ko ste kartico napolnili s posnetki, lahko le-te preko **USB kabla** prenesete na računalnik, kartico izpraznete in veselo nadaljujete s fotografiranjem. Da bi bila obdelava fotografij na računalniku čim enostavnejša, proizvajalci ponavadi priložijo **programsko opremo**, s pomočjo katere fotografije zelo enostavno prenašate v računalnik, jih tam obdelujete in urejate v digitalne albume. Za bolj zahtevne in uka željne uporabnike pa obstajajo obširnejši programi, ki omogočajo natančno obdelavo fotografij. Tako se računalnik prelevi v pravi digitalni fotografski studio, ki nam omogoča korekcijo napak, fotomontaže, spreminjanje barv, korekcijo ostrine, kontrasta, konvertiranje v različne formate zapisa, povečevanje in pomanjševanje fotografij, izdelavo izrezov fotografij, pripravo za tisk ....

Še posebej v zadnjem letu je industrija digitalcev naredila velik napredek pri izdelavi **akumulatorskih baterij** in sami porabi električne energije fotoaparatorov. To je bila do sedaj slaba stran digitalcev. Sedaj zdrži digitallec z enim polnjenjem med 1 in 4 urami - in to s prižganim monitorjem, ki je največji porabnik energije v fotoaparatu.

Razlik v primerjavi z analogno tehnologijo je veliko, vendar pa ostajajo osnovni zakoni fotografiranja enaki. Še vedno obstajata **zaslonka in osvetlitveni čas** s katerima nadziramo količino svetlobe, ki pade na CCD, da slika ni presvetla ali pretemna. Z njima dosegamo kreativni efekt gibanja in globinsko ostrino, ki sta osnovi fotografije.

Spreminjata pa se pogled in dožemanje na fotografski proces, ponekod na bolje, drugje na slabše. Fotografija pridobiva predvsem na množičnosti, pojavlja se povsod, je vedno močnejši medij v našem življenju, vsakdo ima možnost biti kreativen in poskusiti nekaj svojega; potemtakem fotografija utrjuje človekovo samopodobo in kreativnost.

Za mnoge pa predstavlja fotografija samo spomin, praktičen in koristen, tudi v tem ni nič slabega in v končni fazi niti ni važno, s kakšnim fotoaparatom je bil ta spomin zabeležen: je osebni in dobro znan samo tistemu, ki si ga je izoblikoval v svoji glavi, končna slika pa se nahaja prav tam.

Za dobro fotografijo ni pogoj, da imate najsodobnejšo digitalno tehnologijo. Dobra fotografija ni odvisna od medija. Ne glede na to, kako je nastala, mora vsebovati določene vsebinske, idejne, tehnične, kreativne in osebne kvalitete, ki jih premore fotograf. Fotografu je fotoaparatur samo orodje za doseg cilja in ne cilj sam, torej ni pomembno, s čim bo naredil fotografijo, lahko pa mu tehnologija olajša pot do cilja.

Jame so bile prvo človekovo bivališče. Od nekdaj nas navdajajo s temo, skrivnostjo, nečim neznanim. Dandanes ob besedi »jama« najprej pomislimo na Postojnsko jamo in njen vlakec, morda na druge turistične jame, potem pa se zanimanje hitro konča. Pa malokdo ve, da imamo v Sloveniji registriranih 7911 jam in okoli 1000 jamarjev, ki jih obiskujejo in raziskujejo. Kaj sploh je to jamarstvo – šport, znanost, odkrivanje novega, skrb za naravo? Vsakega malo. Vsekakor pa je oznaka »spet eden adrenalinskih športov« veliko preozka, čeprav se pot mnogih jamarjev ravno s tem začne.

V turističnih jamah gre za preprost sprehod po določeni poti. V ostalih jamah pa nas čakajo ožine, blato, vodni rovi in brezna, na kar moramo biti primerno pripravljene. Tudi izgubimo se lahko hitro, če jame ne poznamo. Brezna premagujemo z vrveno tehniko, ki od daleč morda spominja na alpinistično tehniko, se pa od nje močno razlikuje. Za razliko od klasičnega plezanja, kjer je vrv namenjena varovanju ob morebitnem padcu, jamarji ves čas visimo na vrvi. Ob vходу v brezno jo ponavadi privežemo za drevo ali pa naredimo v skali sidrišče. V vrv vpnemo t.i. vrveno zavoro, ki nam omogoča enostaven in varen spust. Če je brezno globlje ali bolj neenakomerne oblike, vmes postavimo dodatna sidrišča. Naša pot navzdol tako izgleda podobno kot žičnica z vmesnimi podporniki, le da gre navpično navzdol. Tudi vzpon poteka po vrvi s pomočjo t.i. prižem, s katerimi delamo nekakšne počepe po vrvi in počasi napredujemo navzgor. Sten brezna se pogosto niti ne dotikamo.

Pa ni šlo vedno tako gladko. Še ne dvajset let nazaj se je v jamo hodilo v glavnem po lestvicah: dve jeklenici, povezani z ozkimi aluminijastimi prečkami. Še prej pa so uporabljali dve vrvi z lesenimi prečkami vmes.

Za začetnika je spust v 50-metrsko brezno naravnost strašljiv. »Ali bo vrh zdržala moja teža?« je tipično vprašanje, čeprav je inštruktor še pred pol ure zatrdil, da je nosilnost vrvi dve toni – torej je vsaj še 1900 kg rezerve! Toda ko začetni strah premagamo, je takšen spust res fascinanten. Odpre ti nov svet, ki je večini ljudi nedostopen. Čudovito kapniško okrasje, ogromne dvorane, jezera kristalno čiste vode – pokrajina, kjer se je ustavil čas. Čisto tišino prekinja le občasno kapljanje vode z bližnjega kapnika. Strašljiv spust v brezno in mučno plazenje skozi ožine, kjer je manj prostora kot pod otroško posteljo, je bogato poplačan. »Kdaj gremo spet v jamo?« se glasi naslednje vprašanje.

Za varno obiskovanje jam je predpogoj ustrezno znanje in upoštevanje varnostnih pravil. Prvo med njimi je: nikoli v jamo sam (tudi sicer je lepše v dvoje ali več). Zanesljive razsvetljave ni treba posebej poudarjati, čelado pa. Za začetnika je najbolje, da obišče eno od štiridesetih društev Jamarske zveze Slovenije, kjer ga bodo naučili varnega obiskovanja jam, opravil bo izpit, dobil pa bo tudi družbo za prihodnje obiske jam. To je pogosto šele začetek.

Ko jamarja podzemlje »potegne vase«, si želi še kaj več kot le obiskovanje jam. Začne jih raziskovati: odkrivati nove jame, odkrivati nove rove v že znanih jamah, jih meriti in risati načrte. Lepote podzemlja želi deliti z drugimi in se posveti jamski fotografiji, ki je precej bolj zahtevna od fotografije »tam zunaj«. Za ljubitelje živali so jame izjemno zanimive, saj niso redki primeri, ko neka vrsta žuželk živi le v določeni jami in nikjer drugje. Ogled prve jame, kjer bomo poleg kapnikov našli še stare avtomobile, pralne stroje in gospodinjske odpadke, pa bo v vsakem prebudil občutek za okolje. Tako smo jamarji v preteklih letih očistili že na desetine jam, ki so jih onečedili primitivni ljudje s površja. Tudi sicer je treba biti pri obiskovanju jam previden, saj lahko en nepreviden korak uniči tisočletno delo narave. Razgrajanje in plašenje netopirjev se lahko konča tako, da slednji ne preživijo zime.

Odkrivanje novih jam je edino preostalo raziskovanje skritih koticov sveta, kjer greš dejansko v neznano. Ne pomaga nobena sodobna tehnologija, sateliti, fotografiranje od daleč itd. Edini – in zares edini način, da izveš, kaj se skriva v neki jami, je, da se podaš vanjo. Morda se za prvim ovinkom slepo konča, morda pa se nadaljuje v večkilometrski sistem, bogato okrašen z jamskim okrasjem. In ravno to jamarje vleče v vsako luknjo. Edinstven je občutek, ko odkriješ neko novo brezno in ko se spuščaš vanj: še nikoli ni bil človek v tej jami – tvoje oči so prve, ki gledajo te skale. Že zato se pričakuje čim manj vsiljiv ogled jame, da bo za nami ostala takšna, kot je bila prej. Glede na to, da se vsako leto v Sloveniji odkrije blizu 200 novih jam, dela res ne bo zmanjkalo.

Jamarstvo ima v Sloveniji posebno mesto, tudi v svetovnem merilu. Naš prvi jamar, Janez Vajkard Valvasor, je popisal okoli 60 jam, njegov načrt Podpeške jame pa velja za drugi najstarejši jamski načrt na svetu. Oznake kraških pojavov: kras, polje, dolina in ponor so ene redkih slovenskih besed, ki so prešle tudi v druge tuje jezike. Najgloblja vertikalna na svetu je 643 metrov globoko enovito brezno Vrtiglavica na Kaninu. Poseben uspeh pa je slovensko jamarstvo doseglo lani, ko so našo najglobljo jamo Čehi 2 na Rombonu »poglobili« na 1533 metrov in je danes šesta najgloblja jama na svetu.

Vsekakor dovolj razlogov za negovanje te tradicije.

Najdaljše na svetu		
JAMA	DRŽAVA	DOLŽINA (km)
1 Mammoth Cave	ZDA	556,8
2 Optimičeskaja	Ukrajina	212,0
3 Jewel Cave	ZDA	205,6
4 Holloch	Švica	184,0
5 Lechuguilla Cave	ZDA	175,7
6 Wind Cave	ZDA	170,6

Najgloblje na svetu		
JAMA	DRŽAVA	GLOBINA (m)
1 Gouffre Mirolida	Francija	1733
2 Voronja	Gruzija	1710
3 Lamprectsofen	Avstrija	1632
4 Reseau Jean Bernard	Francija	1602
5 Torca del Cerro	Španija	1589
6 Čehi 2	Slovenija	1533

Najdaljše v Sloveniji		
JAMA	OBČINA	DOLŽINA (km)
1 Postojnska jama	Postojna	20,6
2 Predjama	Postojna	13,1
3 Kačna jama	Divača	12,8
4 Tolminski Migovec	Tolmin	11,3
5 Pološka jama	Tolmin	10,8
6 Črnelško brezno	Bovec	9,0

Najgloblje v Sloveniji		
JAMA	OBČINA	GLOBINA (m)
1 Čehi 2	Bovec	1533
2 Črnelško brezno	Bovec	1241
3 Vandima	Bovec	1182
4 Molička peč	Luče	1135
5 Renejevo brezno	Bovec	1065
6 Tolminski Migovec	Tolmin	970

Jamarska zveza Slovenije
www.jamarska-zveza.si/prva.html
 Jamska fotografija
www.ljudmila.org/jkz/caves
 Odprava Čehi 2
www.siol.net/cehi2/default_slo.asp

Tekst: Urša Červ

CHARLIE McMAHON

V Slovenijo prihaja avstralski virtuoz na didgeridooju, Charlie McMahon, ki se z igranjem na ta instrument ukvarja že preko štirideset let, sodeloval pa je tudi z raznimi simfoničnimi orkestri. Pri nas bo imel več koncertov (19.-22.3.), vodil pa bo tudi delavnice igranja na didgeridoo za začetnike in za take, ki igranje že obvladajo. Na delavnici si bo inštrument možno izposoditi. Število mest je omejeno, zato se čimprej prijavite na www.yidaki.info/charlie.htm#Delavnica, dodatne informacije pa so na voljo na telefonu 041 382 775.

ŠTUNF - ŠTUDENSKI KULTURNI FESTIVAL

V Kopru bo od 10. do 12. aprila 2003 potekal študentski kulturni festival, ki je namenjen dijakom, študentom in vsem mladim, ki se na kakršen koli način ukvarjajo z umetnostjo ali pa so kako drugače dejavni v različnih kulturnih dejavnostih. Festival se odvija vsako leto v drugem kraju, saj ga vsakič gosti drug študentski klub. Njegov namen je med sabo spoznati in povezati mlade ustvarjalce iz vse Slovenije, jih vzpodbujati k svobodnemu umetniškemu izražanju ter jim omogočiti čim boljše pogoje za delo in ustvarjanje v njihovem domačem okolju. Tema festivala je mesto Koper, torej vse asociacije, povezane s tem mestom in izražene na umetniški način. Na tem festivalu lahko sodelujete tudi vi, če ste mladi do 28 let, prijavite pa se lahko do 18. marca 2003 na naslov KŠOK ŠTUNF, Cankarjeva 9a, Koper 6000. Področja, kjer lahko prijavite svoja dela: vizualna umetnost (slikarstvo, kiparstvo, fotografija, body art, inštalacije), glasbena umetnost (pevski zbor, glasbena skupina, elektronska glasba), scenska umetnost (gledališče, folklor, lutke, ples, poulični teater, literatura (proza, poezija), modna revija ... Več informacij na spletni strani www.stunf.org.

KULTURA TE GLEDA

Marec je mesec študentske kulture in tudi letos so organizatorji pripravili razne prireditve - spuščanje svečk, barvanje zabojnikov za smeti, dražbo študentskih umetniških del, fotografsko razstavo, delavnice slikanja, risanja, solo petja, režije, filmske delavnice in raznorazne inštalacije, med drugim tudi iz kosovnih odpadkov, poleg tega pa greste lahko še na kakšno predavanje, okroglo mizo, literarni večer ali pa na študentsko gledališko predstavo. Več informacij na www.kanalmladih.com.

koncerti

ELVIS JACKSON
21.3.2003, Ljubljana

CHICAGO UNDERGROUND TRIO
21.3.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

THE AUTHENTICS
22.3.2003, Boštanj

FAKOF BOLAN
22.3.2003, Nova Gorica

HIC ET NUNC
27.3.2003, Hound dog, Ljubljana

RADICAL DUB KOLEKTIV
27.3.2003, Gala hala, Metelkova, Ljubljana

HIP HOP UNDERGROUND II
28.3.2003, Gala hala, Metelkova, Ljubljana

THE STROJ
28.3.2003, Trbovlje

NOCTIFERIA
29.3.2003, Mostovna, Nova Gorica

ISIS
29.3.2003, Channel Zero, Metelkova, Ljubljana

ŠANK ROCK
29.3.2003, Nedeljica

TINKARA KOVAČ
30.3.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

PHILLIP PERIS
1.4.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

PAPRIKA KORPS
4.4.2003, Gala hala, Metelkova, Ljubljana

HABIB KOITE & BAMALA
7.4.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

AMALA & ESMa REDŽEPOVA
8.4.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

MAR DJANGO QUARTET
12.4.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

SWEET SORROW, GODSCARD, SABAUM
12.4.2003, Orto bar, Ljubljana

DINO SALUZZI
18.4.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

WAYNE KRAMER
18.4.2003, Orto klub, Ljubljana

HOVEN DROVEN
21.4.2003, Kud France Prešeren

BRYAN ADAMS
22.4.2003, Hala Tivoli

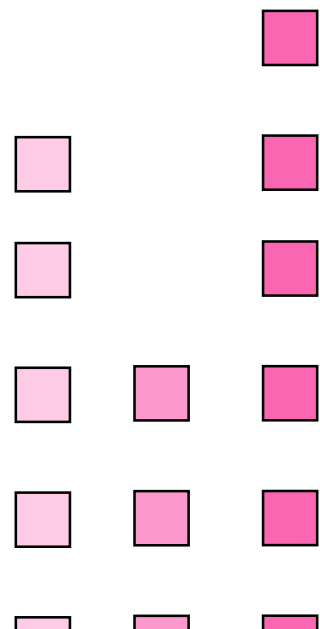
CADDIES
19.4.2003, Nova Gorica

HANSON BROTHERS
28.4.2003, Mostovna, Nova Gorica

LOLITA
5.5.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

TANIA LIBERTAD
6.5.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

THE NECKS
10.5.2003, Cankarjev dom, Ljubljana

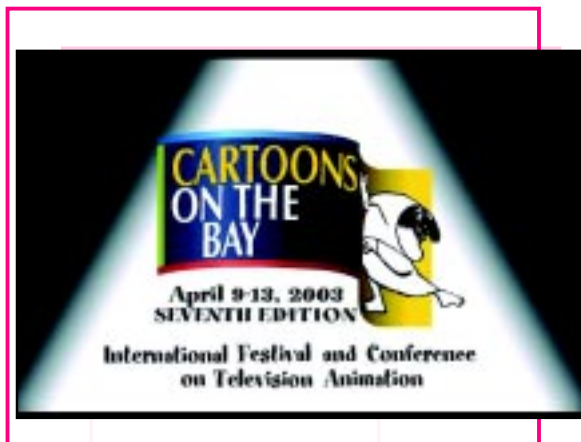

MEDNARODNI FESTIVAL IN KONFERENCA TELEVIZIJSKE ANIMACIJE

(9.-13. april 2003, Positano, Italija)

To je prvi in hkrati edini mednarodni festival, ki je v celoti posvečen temi, ki je bila do sedaj velikokrat zanemarjana – televizijski animaciji. Na koncu festivala žirija podeli nagrade v različnih sekcijah.

www.cartoonsbay.com

TORINSKI MARATON (13. april 2003, Torino, Italija)

Če ste stari vsaj 18 let, lahko tekmujete v tekmovalni kategoriji Maratonando, ki je dolga 10km, če pa ste stari manj, pa je za vas Melemaraton, netekmovalna kategorija, ki je dolga 1km. Med samim tekom bodo organizatorji dobro poskrbeli za tekače, prav tako pa se jim bo dobro godilo po tekmii, saj bodo organizirali pravi italijanski pasta party!

www.turinmarathon.it

GRAN FONDO DELLA VERSILIA (27. april 2003, Viareggio, Italija)

Med hribočki in dolinami italijanskih Alp bo v smeri proti morju organizirana kolesarska tekma, vsak udeleženeec pa si bo lahko po želji izbral dolžino, ki bi jo rad prevozil. Kolesarska dirka je posebna zaradi čudovitih panoram in zaradi dobre hrane, ki jo na poti nudijo organizatorji, saj je eden od namenov te dirke tudi spoznavanje italijanske gastronomije.

ONE WORLD FILM FESTIVAL (8.-16. april 2003, Praga, Češka)

Namen tega vsakoletnega filmskega festivala človekovih pravic, ki letos poteka že peto leto in pod okriljem Vaclava Havla, je razkrivati razne zlorabe, vzpodbujati solidarnost in podpirati ponos in vzajemno razumevanje.

www.oneworld.cz

PUPPARIUM SPECTACULUM (16.-18. maj 2003, Huertgenwald, Nemčija)

Ta lutkarski festival je namenjen tako mladim kot starejšim obiskovalcem in lutkarjem, organizirane pa bodo tudi razne delavnice izdelovanja lutk.

www.rag-puppenspiel-aachen.de

GYPSY PILGRIMAGE (24.-25. maj 2003, Les Saintes Maries de la Mer, Francija)

V majhni vasici na jugu Francije je vsako leta maja zelo pisano, saj se tam zberejo Cigani iz vseh koncev Evrope, da bi počastili praznik romskega zaveznika Saraha. Med romanjem se veliko pleše, poje in igra, festival pa se konča s procesijo v cerkvi, kjer je kip zaveznika.

www.saintesmaries.com

koncerti

MACEO PARKER
22.3.2003, München, Nemčija

STATUS QUO
26.3.2003, St. Pölten, Avstrija

GUANO APES
28.3.2003, München, Nemčija

NENA
28.3.2003, München, Nemčija

IVO POGORELIČ
29.3.2003, Dunaj, Avstrija

SHAOLIN MONKS
30.3.2003, Beljak, Avstrija

TARAF DE HAIDUKOS
31.3.2003, Dunaj, Avstrija

GOTTHARD
2.4.2003, Salzburg, Avstrija

ASIAN DUB FOUNDATION
9.4.2003, München, Nemčija

EDO MAAJKA
10.4.2003, Močvara, Zagreb, Hrvaška

CALEXICO
13.4.2003, München, Nemčija

SISTERS OF MERCY
14.4.2003, München, Nemčija

PRO PAIN
15.4.2003, Milano, Italija

DARKWOOD DUB
17.4.2003, Močvara, Zagreb, Hrvaška

NO MEANS NO
19.4.2003, Bologna, Italija

AL DI MEOLA
4.5.2003, Innsbruck, Avstrija

PETER GABRIEL
6.5.2003, Bologna, Italija

MASSIVE ATTACK
7.5.2003, Linz, Avstrija

MARK KNOPFLER
13.5.2003, Dunaj, Avstrija

IBRAHIM FERRER
13.5.2003, München, Nemčija

LOU REED
18.5.2003, Milano, Italija

DJ BOBO
21.5.2003, Dunaj, Avstrija

BON JOVI
28.5.2003, Dunaj, Avstrija

TOM JONES
29.5.2003, München, Nemčija

Tekst in fotografije: Andreja Čokl

#1

#2

#3

#1
cerkljanski laufar v Ribnici:
'ta ličnat'

#2
koranti

#3
koromati s pisanimi pokrivali
na srečanju pustnih skupin v
Ribnici

Zakaj Slovenci med vsemi pustnimi karnevali najbolj poznamo tistega v Benetkah? In zakaj se večina 'zavednih' Slovencev ob vprašanju o izvornih maskah slovenskega območja domisli le kurenta, pa še o njem so predstave zgrešene, da napačnega poimenovanja niti ne omenjam? No, bodimo realni. V zadnjih letih se je stanje na področju poznavanja slovenske dediščine maskiranja in šeg ob pustu vendarle izboljšalo. Marsikdo, ne le domačini, pozna na primer cerkljanske laufarje, brkinske skoromate in drežniške pustove, saj te pustne skupine hodijo na različna gostovanja po Sloveniji, obenem pa se pustne prireditve in karnevali tudi oglašujejo.

Najbolj 'oglaševano' in skomercializirano je gotovo **ptujsko kurentovanje**, ki na Ptuj vsako leto privabi množico gledalcev. A če želite videti *korante* (takšno je pravo poimenovanje te maske, medtem ko je Kurent nekakšna personifikacija pustnega časa) v njihovem izvornem okolju in v njihovi prvotni vlogi, se odpravite na Ptujsko polje. V Markovcih, Zabovcih in Lancovi vasi koranti z *orači*, *tajfli*, *piceki* in obveznim *pobiračem* zimo preganjajo kar med sprehodom po vasi in kmečkih dvoriščih. Čas dogajanja: na pustno nedeljo dopoldne, več informacij pa na spletni strani www.markovci.si/index/pust.htm.

Če boste zašli še bolj proti severovzhodu, si oglejte **borovo gostüvanje**. V vaseh na Goričkem, kjer se od prejšnjega pusta nihče ni poročil, v pustnem času pripravijo pravo poroko. Z duhovnikom, svati, ženinom in nevesto. Pravzaprav je nevesta bor. Ženin se 'poroči' z drevesom. Naj vas to ne čudi, saj je čas, ko se zima poslavlja in se narava prebuja, že daleč v zgodovini pomenil obdobje, ko je vse obrnjeno na glavo. Ko si lahko vsak dovoli vse, še posebej, če je skrit za masko.

In takrat zavlada Pust. Družba navihancev, norcev, imenovana *perforcenhaus*, prevzame oblast v Kostanjevici na Krki. V času **kostanjeviške šelme** je v uporabi posebna denarna enota, 1 KKS (kostanjeviški kostanj), ko se konča, pa Kurenta (le-ta predstavlja pustni čas) zažgejo in vržejo v Krko. Pust je glavni krivec za vse gorje v preteklem letu tudi v **Cerknem**, od koder prihajajo verjetno druge najbolj znane slovenske maske. *Cerkljanski laufarji*, katerih lesena naličja (*larfe*) so razglašena celo za kulturni spomenik premične dediščine; Pustu sodijo in ga na pustni torek ubijajo z velikim lesenim kladivom (oreh.pef.uni-lj.si/~markor/stefan/laufarjia).

Severna Primorska se lahko 'pobaha' z maskami, ki so najbolj ohranile arhaične poteze (vedeti je namreč treba, da so tudi t.i. tradicionalne maske z leti doživljale mnogo sprememb in da je današnja podoba rezultat lepševanja, dopolnjevanja in podobnih 'izboljšav').

Drežniški pustovi

(www.kobarid.si/dreznica/pust.html) z grozljivimi lesenimi naličji radi nagajajo zlasti dekletom, ki jih posipajo s pepelom ali ščipljejo z raztegljivimi škarjami.

Lesene škarje ali bolje rečeno klešče pridno uporabljajo tudi *škopiti*, strašni črni liki, ki na območju Brkinov delajo družbo veliko lepšim *skoromatom*. Ti živobarvni liki s pokrivali iz pisanih papirnatih cvetov, ki jih celo leto pripravljajo matere in dekleta, se najbolj organizirano podijo okoli v Hrušici in v Podgrad

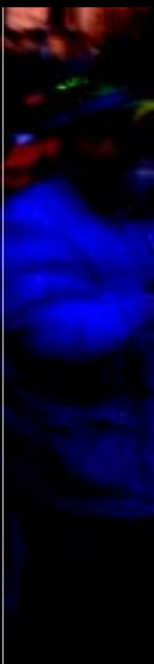
(users.volja.net/skoromati, www.sigov.si/ueilbi/skoromat).

Že veste, kje boste preživeli pustno nedeljo prihodnje leto? Priporočam vam še **dobrepoljske mačkare**, **pust mozirski** ali celo **blumarje** v beneški Sloveniji. Odločitev bo verjetno težka, česar si pa ne boste zmogli ogledati prihodnje leto, vas bo čakalo v letu 2005.

PUST v Boljuncu

0802626
www.euro26.si
info@euro26.si

Tekst in fotografije: Urban Golob

Tržaško primorje je velika zakladnica šeg in navad na Slovenskem. Le-te so se razmeroma dobro ohranile tudi zaradi tega, ker so "držale skupaj" Slovence med večinskim italijanskim prebivalstvom. Tudi praznovanje pusta se je v tržaškem zaledju dobro ohranilo. V slovenskih vaseh, med katerimi jih je danes nekaj pravzaprav že tržaško predmestje, so bili že od nekdaj znani pustni karnevali. V nekaterih se karneval razvleče tudi v večdnevno praznovanje.

V Trstu poznajo pravi velikl karneval že stoletja. Takole so zapisali 1853 v Novicah: "Pri nas delo počiva in vse se trudi po stari laški šegi poslednje dni predpusta veselo dokončati. Ves živ je korzo. Stotero zovoz derdra gor in dol in od vsih strani leti sladkorni drobiž v obraz deklicam in gospem, tako da je ž njim vsa ulica posuta. Bog ve, koliko centov se ga je zmetalo in za koliko forintov! Našemanih zakritih in odkritih šem je na tisuče, ki uganjajo norce na vsako vižo, ktero se človek le zmisliiti zamore. Pojejo in vriskajo, žvižgajo in plešejo, ropotajo in rožljajo, oblečeni v najčudnišo in sila smešno oblekov vsih narodov, vsih stanov; polovica mesta, bi rekel, je v šemah. Terst je danes zares podoben veliki norišnici!" V nasprotju z italijanskimi mestnimi prebivalci pa so se v tržaški okolici ohranile pustne šege, ki so kazale starinske domače, nikakor pa ne od tujcev prevzete poteze. Eden izmed manjših slovenskih karnevalov je že od nekdaj v Boljuncu. Tam so imeli pustni odbor, ki je med drugim priredil delitev "pustove dote". Nekoč je predsednik odbora prebral Pustovo oporoko. Ta je v njej vaščanom zapustil npr. cesto, ki vodi do osmice, deset litrov ricinusovega olja, pustni dim in tako naprej. Ko je bila dota razdeljena, je godba zaigrala nekaj koračnic, potem pa so slamnatega pusta vrgli na grmado. Medtem ko se je pust zvijal v plamenih, so se ljudje počasi porazgubili v gostilne.

Danes je v Boljuncu, majhnem slovenskem kraju pod sotesko Glinščice, nekoliko drugače. Karneval še vedno temelji na teh starih običajih, a so maske dobile pečat današnjega časa. So aktualne, tako politično kot kulturno, in sploh zabavne. Sprevod vodi godba, ki se zbere okrog poldneva in se nato odpravi od vrat do vrat po Boljuncu. Pri vsaki hiši jih bogato pogostijo. Počasi se jim pridruži vse več pustnih šem in drugih obiskovalcev; tako potuje vedno večji sprevod, ki proti večeru uprizori nekajkratni mimohod po glavnem trgu. Nato sledi večerja, za katero se dobi "frtajca" oziroma pečena zmešana jajca, ki so na voljo vsem udeležencem karnevala. Na pepelnico sredo pa pusta ne sežgejo več, temveč ga z raketo izstrelijo v veselje.

Tekst: Katja Ošljak

Pleši z glavo ;)

Prepovedi in kazenske sankcije ne bodo zmanjšale porabe drog. Pomembno je, da so posamezniku, ki se odloči za uživanje drog na razpolago informacije o sestavinah, učinkih in posledicah, ki jih na telesu in psihi puščajo droge, ter o ukrepih, ki pridejo prav, kadar ne gre vse po načrtu.

EKSTAZI je najbolj znana plesna droga. Ne tako dolgo nazaj so ga izdelali kot tabletko za hujšanje. Vendar se je zaradi številnih negativnih učinkov znašel na seznamu prepovedanih drog.

Sproščenosť in "mehka" zadetost odpirata čustva uživalca in spodbujata komuniciranje z okoljem. Vendar je zelo pomembno, v kakšnih okoliščinah oseba poje, njuha, ali si vbrizga E. Pričakovanja oz. vse čustveno in intelektualno ozadje, t.i. naravnost, ter okolje, v katerem nekdo zaužije E, vplivajo na učinek.

Uporabnik ekstazija se mora zavedati, da so v tabletkah zelo različne kombinacije sestavin. Snovi, ki vplivajo na zavest, so amfetamin, kofein, MDMA in MDEA. Najkvalitetnejše tabletko, ki so na slovenskem trgu tudi najpogostejše, pa vsebujejo 70-120 mg MDMA ali MDEA. Do "fleširanja", ko se oseba počuti na vrhuncu svoje moči, pride včasih šele po dveh urah. Nekateri občujijo pritisk na možgane in lobanjo, imajo mravljinice in motnje v gibanju ter postanejo panični. V takem primeru je dobro, da se uživalec lahko pogovori z osebo, ki ji zaupa, saj to zmanjša napetost. Po "flešu" sledi "plato", ki pomeni mirno doživetje okolice in ekstazo. Temu sledi "spuščanje" prijetnih občutkov. Blag amfetaminski učinek v treh do šestih urah po "flešu" skupaj z glasbo močno stimulira plesalce.

Stranski učinki E-ja so napetost v mišicah, nespečnost in neješčnost. Zastrupitev z ekstazijem povzroča psihozo – paranojo, ki lahko traja dneve po zaužitju. Predvsem pri osebah z dispozicijami za bolezen lahko E pospeši razvoj npr. shizofrenije. Možne so tudi halucinacije. Bolečine v hrbtu in predelu ledvic nastopijo zaradi pretiranega pitja vode, izgube soli in mineralov ali zaradi dehidracije ledvic (premalo zaužite vode).

Uživalci ekstazija od droge ne morejo postati fizično odvisni, razvije se le psihološka odvisnost, ki je kratkotrajna. Zato lahko odvisnosti od E-ja premagamo z zelo močno voljo.

GHB je gama hidroksiburat, ponavadi v tekoči obliki, prahu ali kapsulah. Učinki so nekoliko podobni učinkom glavne sestavine E-jev, zaradi česar ga imenujejo pogosto kar ekstazi. V manjših količinah uporabnika sprosti (kot alkohol). Vendar mu včasih zagode z mišičnimi krči, bruhanjem in izgubo zavesti. Zaradi težavnega doziranja je smrt pogosta posledica zaužitja GHB, ki še posebej v kombinaciji z alkoholom močno upočasni bitje srca. Ponavadi je čajna žlička primerna količina. Ker je koncentriranost GHB-ja zelo različna, lahko čajna žlička enkrat pomeni zadetost, naslednjič pa je lahko pri istem uporabniku že smrtna doza. "Date rape" je drugo ime GHB-ja zaradi številnih posilstev deklet, ki so jih "kavalirji" povabili na pijačo, v katero so zmešali GHB. Nekateri proizvajalci mu zato dodajajo barvilo, tako da bi preprečili neželene zaužitje droge. Učinki droge trajajo do ene ure po zaužitju, vendar lahko imamo občutke, ki jih v nas poišče GHB, tudi 24 ur. Redna uporaba substance povzroča fizično odvisnost!

LSD ima največjo potenco spreminjanja zavesti, ki pa je kot pri ekstaziju močno odvisna od okoliščin zaužitja in osebnosti uživalca. Osnovne sestavine LSD-ja, ki omogočajo globoka doživetja in potovanja - trip, pridobivajo iz gliv.

Uživa se oralno, v obliki pivnikov ali tabletk. Učinek, ki traja 8 do 12 ur, nastopi uro po zaužitju. Pomembno je biti pripravljen na izkušnjo, še najbolje pa je, da se drogo prvič zaužije v prisotnosti zaupne osebe, ki ima pozitivno izkušnjo s tripom, da ne pride do neželenega doživetja groze in obupa, ki se razvije paniko zaradi prividov in prisluhov.

Načeloma se tripi delijo na dobre, ki naredijo izkušnjo mehko psihedelično, in na slabe, ki poleg halucinacij povzročijo močan občutek zadetosti. Še enkrat pa velja opomniti, da do razlik v učinkovanju prihaja najbolj zaradi različnih okoliščin zaužitja LSD.

V želji po čim večjem dobičku nekateri proizvajalci namesto tinkture LSD na pivnik nakaplajo strihnin, ki nima psihedeličnih učinkov in v manjših količinah povzroči le slabost.

Posledice zmerne uporabe LSD-ja so lahko tudi tragične zaradi samomorov in nesreč v času zadetosti. Pogostejši so primeri depresij in psihoz, ki jih (podobno kot ekstazi) vzbudi LSD.

KETAMIN uporabljajo veterinarji, da pomirijo živali. Učinek pivnika s ketaminom, "Special K", je podoben LSD-ju ali PCP-ju, vendar traja le 30 do 60 minut. Uporaba ketamina v medicini je močno omejena. Je analgetik, vendar povzroča amnezijo (izgubo spomina), delirij in halucinacije. Uživalci občutijo bolečine v mišicah in se pogosto ne spomnijo dogajanja v času učinkovanja ketamina.

Ketamin je na tržišču v tekoči obliki ali praških. Zaužiti se ga da kot pivnik oz. K-trip, s pijačo ali z njuhanjem.

AMFETAMIN so prav tako sintetizirali kot zdravilo – dihalni stimulans, vendar so ga zaradi škodljivih učinkov opustili. Metamfetamin ima močnejši, a kratkotrajnejši učinek kot amfetamin in ga je lažje pridobivati, sicer pa so si njuni učinki podobni: izboljšata koncentracijo in fizične zmogljivosti.

Amfetamin in metamfetamin po nekaj tednih uporabe povzročata fizično in močno psihično odvisnost. Telo ju tudi hitro tolerira, zato je za učinek kmalu potrebna večja količina.

Velike doze poleg drhtenja in znojenja povzročajo anksioznost, komo in smrt. Ko učinki droge prenehajo, nastopijo depresija, preganjavica in močna utrujenost.

Amfetamine, ki učinkujejo 4 do 6 ur, se najpogosteje njuha, lahko jih zaužijemo tudi oralno (tablete in kapsule) oz. jih vbrizgamo. Za organizme z nizko toleranco na amfetamine so smrtno že manjše količine droge (40 mg). Amfetamini so veliko bolj nevarni povzročitelji vročinske kapi kot ostale klubske droge, zato zahtevajo še veliko večjo mero previdnosti pri uživanju.

NEXUS je tržno ime za derivate 2CH, polsintetične dizajnerske droge, ki so močno halucinogene, a hkrati dopuščajo zmožnost koncentracije in mišljenja ter ne povzročajo odvisnosti, zaradi česar so odlično orodje v psihoterapiji, še bolj popularni pa so v rekreativni uporabi. Nexus nima stimulativnega učinka in praktično nobenih neželenih stranskih učinkov, kot jih ima npr. E. Možna je blažja depresija, katere oseba, ki je pred tem že poskusila E, amfetamin ali LSD, ne bo niti opazila. Ostali fiziološki stranski učinki so redki in se lahko pojavijo kot prebavne motnje.

Halucinacije se močno razlikujejo od tistih pri LSD. Človek pod vplivom nexusa dojema "globljo" resničnost, zaznava detailje, ki jih sicer ne, poveča se mu občutek za prostor, lahko pa tudi popolnoma izgubi stik z okolico – npr. se pogovarja z angeli.

Običajne oralne doze so od 5 do 30 mg, 40 mg derivatov 2CH lahko pomeni predoziranje. Pri njuhanju trikrat manjša količina povzroča enak učinek, kar pomeni, da je 13 mg lahko že preveč!

Nexus se zaužije na prazen želodec, vsaj tri ure po obroku. Pri zaužitju na poln želodec se lahko pojavi slabost, ki hitro mine, če se oseba malo sprehodi. Pomembno je, da med plesom pod vplivom nexusa večkrat popijete nekaj požirkov vode ali izotoničnega napitka, enako kot pri uporabi E-ja.

Nikakor ni priporočljivo hkratno jemanje različnih halucinogenih substanc (LSD, MDMA, MDEA, amfetaminov), še najmanj pa mešanje halucinogenih drog z alkoholom, ker je to pogosto smrtna kombinacija.

Čeprav so posledice nexusa na videz majhne in dolgoročno neškodljive, se je potrebno zavedati, da ga je razmeroma enostavno izdelati. Kljub vsemu je potrebno dobro znanje iz kemije, ki ga marsikateri "varilec" čudežnega napoja nima. To pomeni, da mu zlahka spodleti, vi pa zaužijete neke druge substance, katerih vplivi niso znani vam in še manj zdravnikom!

Teh šest spojin še zdaleč ni vse, kar se da kupiti na tržišču, ki je poplavljen s takšnimi in drugačnimi dizajnerskimi bonbončki. Najhuje je, da se številne nove sintetične spojine prodajajo pod preverjenimi blagovnimi znamkami – npr. GHB kot ekstazi. Njihovi učinki kot tudi njihova sestava niso poznani, zato so velikokrat vzrok slabih izkušenj.

Če že morate jesti, se pozanimajte, kaj jeste. Da vam bodo znali pomagati, če se vam, bognejad, začne dogajati kaj čudnega.

P. S.: Več informacij o plesnih drogah najdete na www.drogart.org in www.knowthescore.info.

Tekst: Urša Červ

www.drustvo-up.si/

Društvo UP za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem deluje že od leta 1993 in ima podružnice po vsej Sloveniji. Ukvarja se s problematiko zasvojenosti na splošno, s svetovanjem pri zasvojenosti, z ozaveščanjem ljudi, s pomočjo pri zdravljenju. Organizira tudi razna predavanja strokovnjakov na tovrstnem področju, družinske psihoterapije in pomaga pri sprejemu zasvojenecem na zdravljenje in rehabilitacijo v centre v Franciji, Italiji, Nemčiji, Belgiji, Španiji, Švici in na Portugalskem, prav tako pa nudi pomoč pri ponovni integraciji ozdravljenih zasvojenecem ter finančno pomoč njihovim družinam, če niso sposobne plačevati stroškov programov.

www.ustanova-odsevseslisi.si

Ustanova se predvsem ukvarja z zagotavljanjem in vzdrževanjem prostorskih možnosti, ki so na voljo za zdravljenje in za rehabilitacijo ljudi, odvisnih od drog. Nudi tudi pomoč pri aktivnostih, ki jih organizirajo uživalci drog, ter dodatno izobražuje in usposablja strokovnjake, prostovoljce, uživalce drog in njihove svoje. Prav tako se ukvarja z založniško dejavnostjo na področju odvisnosti ter s pomočjo raziskovalnemu delu na tem področju. Njihova spletna stran je predvsem zanimiva zaradi 81 domačih in tujih zelo uporabnih in zanimivih internetnih povezav ter podatkov o bližajočih se konferencah in simpozijih na to temo.

www.uradzadroge.gov.si

Na tej državni spletni strani urada za droge lahko najdete informacije o tem, kakšne droge poznamo in kako se jih uživa, kako in zakaj pride do odvisnosti, kaj storiti v primeru, ko ugotovite, da vaš prijatelj ali sorodnik uživa droge, na branje pa čakajo tudi novice s področja boja proti prepovedanim drogam. Stran tudi nudi vpogled v slovensko mednarodno zakonodajo in pravosodje ter v nacionalni program za preprečevanje, rehabilitacijo in zdravljenje odvisnosti.

www.med.over.net/zasvojenost/droge_programi.htm

Tukaj lahko preberete vse o raznovrstnih zasvojenostih z drogami, pa tudi o alkoholizmu, kajenju in motnjah hranjenja ter opredelitve pojmov. Najdete lahko tudi nekaj novic o zdravju (diagnozah, zdravljenju, boleznih, preventivni negi), o programih za zasvojene z drogami in centrih za preprečevanje odvisnosti.

www.af-r.si/projekti/stigma.html

Projekt Stigma vsebuje različne programe zmanjševanja škode za intravenozne uživalce drog (ki predstavljajo najbolj tvegano skupino za okužbe), npr. program zamenjave igel. Ukvarjajo se tudi s telefonskim svetovanjem in informiranjem v zvezi z naslednjimi področji: s svetovanjem uporabnikom drog, svojcem in drugim posredno prizadetim; z informacijami v zvezi z manj tveganim uživanjem drog in varnejšo spolnostjo, z informiranjem o anonimnem testiranju na virus HIV; nudijo pa tudi faktografske podatke v zvezi z drogami in posredovanje informacij o različnih službah oz. naslovih pomoči na področju drog in aida.

www2.arnes.si/~ljcpm2/

V Centru za pomoč mladim radi prisluhnejo vsakovrstnim težavam mladih, pa naj gre za odvisnost od drog, probleme v vsakdanjem življenju ali v šoli ali pa težave s starši in družino. Poleg tega tudi izdajajo razne publikacije, ki so mladim v pomoč, kadar so v raznoraznih stiskah. Znotraj društva deluje tudi skupina za samopomoč. Na netu lahko izveste, kakšne vrste delavnic organizirajo za mladostnike različnih starosti. Poleg tega se lahko udeležite tudi različnih treningov ali pa se prijavite na poletni tabor.

evropa.gov.si

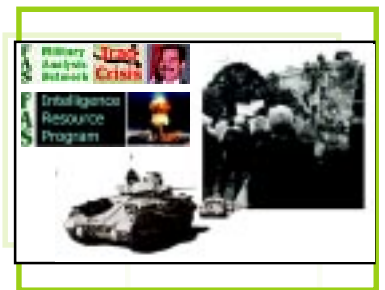
Na tej strani se lahko pozanimate o zelo aktualnih novicah, ki zadevajo vstop Slovenije v EU, o tem, kako je potekala širitev Evropske unije v preteklosti in kako bo potekala v prihodnosti, lahko pa si tudi dodobra razjasnite pojme o vlogah in pomenu evropskih inštitucij (od Evropskega parlamenta, komisije in sveta do sodišč in ombudsmana.) Ogledate si lahko tudi najnovejša nihanja politbarometra, podatke o tem, kako potekajo pogajanja in kakšni bodo ključni rezultati pogajanj, ter za zabavo ali pa iz radovednosti preverite svoje znanje o EU ter morda najdete na strani za mlade kakšen projekt oz. razpis, ki bi vas utegnil zanimati.

nato.gov.si

Državna stran nudi hiter vodič po ključnih izrazih, povezanih z Natom, akcijski načrt za članstvo, opis držav, ki so že članice, tu pa lahko najdete tudi odgovore na aktualne teme in vprašanja ter izjemno ažuren koledar dogodkov, preberete kakšno publikacijo o sami definiciji in vlogi Nata ter pogledate, kakšni so bili v preteklosti rezultati javnih raziskav, povezanih s to temo. Zelo dobra je tudi povezava z različnimi naslovi ostalih državnih ustanov, raznih tujih elektronskih medijev, inštitutov in nevladnih organizacij.

www.fas.org in www.fas.org/man/dod-101/ops/iraq.htm

Stran Združenja ameriških znanstvenikov je trenutno najbolj zanimiva iz enega samega razloga: z zelo natančnimi informacijami podaja ozadje prejšnjih konfliktov med ZDA in Irakom - tako zaobjema natančen kronološki opis vseh operacij, ki so potekale v devedesetih, od puščavske lisice do puščavskega viharja in ščita, prav tako pa tudi ostalih pomembnih dogodkov, članke o trgovini z orožjem, uporabi kemičnega, biološkega in ostalega orožja za množično uničevanje, navaja bilateralne in multilateralne dogovore o orožju med državami, med drugim tudi o nuklearnem orožju, članke o vohunjenju, tajnih dokumentih, splošni varnosti in detektorjih laži, nudi pa tudi vpogled v rezultate raziskav držav iz celega sveta na področju znanosti in tehnologije, seznam svetovnih terorističnih organizacij ter kronološki pregled terorističnih napadov. Tukaj si ahko celo ogledate fotografije najbolj iskanih teroristov. Povezave s te strani vodijo na razne ažurne strani z informativno vsebino o iraško-ameriškem konfliktu ter na strani s protivojno vsebino.

www.23december-drustvo.si

Je stran gibanja po imenu 23.december, ki je slovensko gibanje evroskeptikov; obstaja od leta 1996 in si prizadeva ohraniti samostojnost in suverenost Slovenije, njeno samobitnost in enakopravnost v mednarodnih odnosih. Na njihovi strani si lahko ogledate njihov program in preberete njihovo glasilo, v katerem v zadnji številki prikazujejo svoje videnje vstopa Slovenije v EU, ki naj bi pomenil izgubo nacionalne suverenosti.

www.nenato.org

Je čisto sveža spletna stran, ki seveda navija za to, da bi se čimveč Slovencev udeležilo referendumu o vprašanju vstopa Slovenije v zvezo Nato in obkrožilo "ne", hkrati pa nazorno in razumljivo razloži, zakaj naj bi to storili. Poleg pregleda preteklih akcij in poročil iz Nenato dnevov nudi še kritične članke o referendumu in smislu vstopa Slovenije v Nato, o stališču slovenske vlade in politikov do tega vprašanja ... Na ogled je tudi fotogalerija *Pohod kolaterale za mir*, pripravljajo pa tudi stran, ki bo obravnavala pogosta vprašanja, zastavljena v zvezi s to temo.

*If I Had My Life To Live Over:
I'd dare to make more mistakes next time. I'd relax, I would limber up. I would be sillier than I have been this trip. I would take fewer things seriously. I would take more chances. I would climb more mountains and swim more rivers. I would eat more ice cream and less beans. I would perhaps have more actual troubles, but I'd have fewer imaginary ones. You see, I'm one of those people who live sensibly and sanely, hour after hour, day after day.*

Oh, I've had my moments, and if I had it to do over again, I'd have more of them. In fact, I'd try to have nothing else, just moments, one after another, instead of living so many years ahead of each day. I've been one of those people who never go anywhere without a thermometer, a hot water bottle, a raincoat, and a parachute. If I had to do it again, I would travel lighter than I have.

If I had my life to live over, I would start bare-foot earlier in the spring and stay that way later in the fall. I would go to more dances. I would ride more merry-go-rounds. I would pick more snowdrops.

Anonymous

